

בית משפט השלום ברמלה
בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

לפני כבוד השופטת אילה אורן

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

יוסף אלבאז

הנאשם

הכרעת דין

הרקע

1. הנאשם הוא שייחי, אימאם לשעבר במסגד הגדול "אל עומרי" בעיר לוד, אישיות ציבורית רבת השפעה, הואשם בביצוע שלוש עבירות הסתה לאלימות ובעבירת איומים אחת, בניגוד לסעיפים 144 ד ו-192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), בשני כתבי אישום שנשמעו במאוחד.
2. בכתב האישום הראשון יוחסו לנאשם עבירות הסתה לאלימות ואיומים, בגין פרסומים שפרסם ברשת החברתית "פייסבוק" ביוני 2021, כחודש לאחר מבצע "שומר החומות". בכתב האישום השני הואשם הנאשם בביצוע שתי עבירות הסתה לאלימות, בחודש רמדאן אפריל 2022, בגין פרסום שפרסם ב"פייסבוק", ונאום שנשא בפני קהל שהתכנס במסגד הגדול בלוד.
3. בתום שמיעת ההוכחות עתרה המאשימה באמצעות באי כוחה עו"ד יוני חדד ועו"ד אור ארבר, להרשיע את הנאשם בכל המיוחס לו, משהוכחה אשמתו מעבר לכל ספק סביר.
4. מנגד, עתרה ההגנה באמצעות באי כוחו של הנאשם עו"ד רמזי קטילאת, עו"ד חאלד אזברגה ועו"ד ראיס אבו סייף, לזכות את הנאשם מכל המיוחס לו, וטענה שפרסומי הנאשם והנאום שנשא אינם מבססים עבירה פלילית כלשהי, בהעדר תוכן מסית או מאיים, וכי המאשימה שגתה בתרגום דבריו מהשפה הערבית ובפרשנות התוכן שייחסה לדבריו, גם לאלו שפורסמו בעברית. למעלה מזאת טענה ההגנה, כי עסקינן בביטויים פוליטיים, שחוסים במלואם תחת הזכות החוקתית המוגברת לחופש הביטוי.

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

5. אקדים אחרית לראשית ואומר, כי מצאתי הבחנה בין מעשי הנאשם בשני כתבי האישום, בפרשנות תוכנם והתגבשות העבירות המיוחסות לו:

בכתב האישום הראשון בת"פ 16638-07-21, החלטתי לזכות את הנאשם מעבירת הסתה לאלימות בגין פרסום סרטון אלים וכיתוב בצידו, בתקופת שלאחר המהומות בעת מבצע "שומר החומות" בהעדר תוכן מסית. באישום השני החלטתי לזכות את הנאשם מעבירת האיומים, משלא מצאתי בדבריו איום.

בכתב האישום השני בת"פ 27515-05-22, החלטתי להרשיע את הנאשם בביצוע שתי עבירות ההסתה לאלימות, בגין פרסום רשומה בפייסבוק ונאום שנשא, סמוך למהומות בהר הבית בחודש רמדאן, כשנה לאחר כתב האישום הראשון.

תמצית כתבי האישום

ת"פ 16638-07-21 כתב האישום הראשון

6. המאשימה התייחסה בחלק הכללי בכתב האישום למבצע הצבאי "שומר החומות" במהלכו נפתחה מערכה צבאית בין מדינת ישראל לבין ארגון "חמאס" ברצועת עזה ביום 10.5.2021. אז היו נתונים אזרחי ישראל תחת מתקפה של אלפי טילים ורקטות. בה בעת החל גל התפרעויות אלימות בעיר לוד, ובמקומות נוספים בישראל על רקע לאומני גזעני. התפרעויות אלה כללו תקיפות של כוחות המשטרה והביטחון; של אזרחים יהודים בידי ערבים ושל אזרחים ערבים בידי יהודים, ובמהלכן נגרמו נזקים לרכוש, לרבות בהצתת בתי כנסת, הצתת כלי רכב, וגרימת נזקים לבתי עסק, וההתפרעויות נמשכו גם לאחר סיום "שומר החומות".

7. בין השנים 1991 עד 2018 שימש הנאשם אימאם במסגד אל עומרי בעיר לוד (להלן: "המסגד הגדול"), והיה מוכר בציבור כאימאם גם לאחר סיום תפקידו הרשמי. מפעם לפעם נשא הנאשם דרשות במסגד הגדול ובמסגדים נוספים ברחבי הארץ.

8. בתקופה הרלוונטית לכתב האישום ניהל הנאשם חשבון ברשת החברתית "פייסבוק" תחת השם يوسف الباز ("יוסף אלבאז") (להלן: "חשבון הפייסבוק"), אליו היו מקושרים באותה עת 4,952 חברים ו-3,399 עוקבים שהיו חשופים באופן ישיר ועקבי לפרסומיו. פרסומי הנאשם בחשבון היו פתוחים בפני כל מי שנכנס לדף זה, שאפשר להם לסמן חיבוב (Like) או לשתף (Share) את התוכן שפרסם הנאשם בפני אחרים.

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

א. באישום הראשון נטען כי ביום 15.6.2021 בשעה 21:22 לערך, פרסם הנאשם בחשבון הפייסבוק שלו קטע מתוך סרט קולנוע בו הוצג רצח אכזרי של שני שוטרים בידי אדם שהשוטרים הורו לו לעצור בגין עבירת תנועה. תחילה, נראה בסרטון שוטר אחד שנורה בראשו ונהרג והשני נדקר בגבו. השוטר שנדקר הוכנס לרכב משטרתי שהוצת בעוד שני השוטרים היו בתוכו, דבר שהוביל למותו של השוטר שנדקר (להלן: "הסרטון"). לצד הסרטון שפרסם הוסיף הנאשם טקסט בערבית כדלקמן: "מחילה מכם.... הדרך הכי טובה להתמודד עם העוול". הפרסום זכה ל-2,900 צפיות, 42 סימוני חיבוב, 3 רגשונים "מחייכים", רגשון "לב" אחד, 4 תגובות ו-11 שיתופים. בגין פרסום זה הואשם הנאשם בביצוע עבירה של הסתה לאלימות, לפי סעיף 2ד144 לחוק העונשין.

ב. באישום השני נטען כי ביום 11.6.2021 בשעה 07:30 לערך, התקיים סיור בבית הספר "אלראזי", בהשתתפות גורמים מעיריית לוד ובהם סגן ראש העיר מר יוסי הרוש, לקראת הקמת שביל גישה סמוך לבית הספר. בהקשר לכך, ביום 12.6.2021 בשעה 22:28 פרסם הנאשם רשומה (פוסט) בחשבון הפייסבוק, לתוכנה אתייחס בהרחבה בהמשך, שזכתה ל-125 סימוני חיבוב, 5 רגשונים "לב", 6 תגובות ו-2 שיתופים. נטען כי ברשומה זו התכוון הנאשם להפחיד ולהקניט את סגן ראש העיר וגורמים בעירייה שטיפלו בהקמת השביל. בגין פרסום זה הואשם הנאשם בביצוע עבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

ת"פ 27515-05-22 כתב האישום השני

9. בחלק הכלל צוין כי החל מיום 2.4.2022 במהלך חודש רמדאן, התרחשו בהר הבית והעיר העתיקה בירושלים אירועי אלימות, הפרות סדר, התפרעויות ותקיפות של כוחות הביטחון ואזרחים, על רקע לאומני וגזעני, לרבות סמוך לפרסומיו של הנאשם המפורטים בכתב האישום. בין התאריכים 15.4.2022 ל-22.4.2022 התרחשו הפרות סדר והתפרעויות אלימות ובהן, בין היתר, זריקת בקבוקי תבערה, יידוי אבנים וירי זיקוקים לעבר שוטרים, שחלקם הביאו לפציעת שוטרים.

א. באישום הראשון נטען כי בתקופה הרלוונטית לכתב האישום ניהל הנאשם את חשבון הפייסבוק שלו, אליו היו מקושרים 4,989 חברים ו-3,842 עוקבים. בתאריך 22.4.2022 בשעה 05:30 לערך, החלו התפרעויות אלימות והפרות סדר נרחבות באזור הר הבית, בידי מתפרעים שחלקם שהו במסגד אל-אקצא במהלך הלילה, אשר כללו יידוי אבנים לעבר שוטרים ששהו במקום וירי זיקוקים לעבר שוטרים. בהמשך לאירועים אלה פרסם הנאשם בשעה 06:04 רשומה בחשבון הפייסבוק שלו בערבית, שזכתה ל-88 סימוני חיבוב ו-2 שיתופים.

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

בגין פרסום הרשומה, שתובא בפירוט בהמשך, הואשם הנאשם בביצוע עבירה של הסתה לאלימות, לפי סעיף 2ד144(א) לחוק העונשין.

ב. באישום השני נטען שבערב 24.4.2022 התאספו ברחבה הצמודה למסגד הגדול, כ-80 עד 250 אנשים לכנס שבמהלכו נשמעו מספר נאומים. בשלב כלשהו נאם הנאשם בשפה הערבית במשך כ-8 דקות (להלן: "הנאום"). הנאום, שתוכנו הרלוונטי יפורט בהמשך, צולם בידיעת הנאשם, וחלקו פורסם בעמוד הפייסבוק "אלג'רמק אלח'בארי", ושם הוא נצפה עד ליום 2.5.2022 על ידי כ-24,000 צופים. בגין דבריו בנאום הואשם הנאשם בעבירת הסתה לאלימות, לפי סעיף 2ד144(א) לחוק העונשין.

המחלוקות וההסכמות בין הצדדים

10. המחלוקת העובדתית בין הצדדים מצומצמת. מוסכם, כי בעת מבצע "שומר החומות" במאי 2021 התרחשו התפרעויות אלימות בישובים רבים ובכלל זה בעיר לוד, שהיו חריגות בחומרתן וכללו תקיפות כלפי אזרחים וכלפי כוחות המשטרה והביטחון. בעקבות כך נגרמו פגיעות קשות בנפש וברכוש, ובעיר לוד ונרצחו יגאל יהושע ז"ל ומוסא חסונה ז"ל המנוחים. בתוך כך נורו לשטח מדינת ישראל אלפי רקטות מרצועת עזה.
11. שנה לאחר מכן, במהלך חודש רמדאן, בימי שישי 15.4.2022 ו-22.4.2022, התרחשו התפרעויות אלימות בהר הבית, שבמהלכן נפגעו שוטרים ומתפללים.
12. הנאשם הוא דמות מוכרת וידועה, מנהיג בעל השפעה ציבורית רבה בקרב קהל רחב של תומכים, בהיותו שייח' ששימש אימאם במסגד הגדול בעיר לוד במשך כמעט 30 שנים. בשל מעמדו הרם, זכו פרסומיו, מושא כתבי האישום, לתהודה ציבורית רחבה.
13. הנאשם העיד על עצמו, כי הוא מחזיק בדעות ביקורתיות נוקבות על יחסה של מדינת ישראל כלפי המגזר הערבי, שעולה לתפיסתו לכדי עוול. עוד מוסכם שהנאשם נהג להשמיע את דברי הביקורת שלו בפה מלא, ודבריו היו מוכרים לתומכיו.
14. לתפיסתו הפוליטית-דתית של הנאשם, מסגד אל-אקצא והמתחם בכללותו מקודשים לאסלאם ושייכים למוסלמים בלבד, בעוד שהיהודים מסכנים את אל-אקצא, פוגעים בקדושתו ועלולים להביא לחלוקתו, ולכן יש להגן עליו. לצד זאת, לשיטת ההגנה, הנאשם מעולם לא קרא לציבור לפעול באלימות, לא כל שכן בתוך מסגד אל-אקצא. ההפך, ההגנה טענה כי הנאשם מתנגד בתוקף לכל סוג של אלימות.

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

15. בנוגע לתוכן הדברים שפרסם הנאשם ונשא בנאומו, טענה ההגנה כי דבריו תורגמו ופורשו על ידי המאשימה באופן שגוי, וממילא עסקינן בביטויים פוליטיים החוסים תחת הזכות לחופש ביטוי.
16. להמחשת טענותיה ובקשר ישיר לפועלו של הנאשם בעת מבצע "שומר החומות" הדגישה ההגנה, כי לאורך שנים הוא שיתף פעולה עם בעלי תפקידים שלטוניים בעירייה, במשטרה ובכוחות הביטחון, במטרה להביא לשמירה על השקט בציבור הערבי, במיוחד במצבים שהיה בהם חשש להתלקחות אלימה. לכן הנאשם חש פגוע ונבגד מעצם הגשת כתבי האישום נגדו על לא עוול בכפו.
17. מנגד טענה המאשימה, כי הנאשם פרסם את דבריו, ברשומות ובנאום, בתקופות של מתיחות ביטחונית קשה, והעביר מסרים מסיתים מובהקים להתנגדות אלימה העולים לכדי עבירה.
18. **ובתמצית – המחלוקת בין הצדדים נסובה על הפרשנות של פרסומי הנאשם, שעל תוכנם אין חולק, ועל משמעותם בראי הכללים המשפטיים שנקבעו בעבירות הסתה לאלימות ואיומים. לצד זאת, השאלה היא, אם פרסומיו של הנאשם חוסים תחת הזכות לחופש ביטוי בהיותם חלק מהשיח הדמוקרטי הלגיטימי.**

אעמוד תחילה על הפרק הנורמטיבי הרלוונטי לעניין ועל הכלים לניתוח הסוגיות שבמחלוקת.

הפרק המשפטי - עבירת הסתה לאלימות

19. הזכות לחופש ביטוי הוכרה כ"זכות עילאית" בעלת מעמד חוקתי, תנאי מוקדם לקיומה של כל זכות אחרת, בפסק דין המכונן שניתן כבר בימיה הראשונים של מדינת ישראל בבג"ץ 73/53 **חברת "קול העם" בע"מ נ' שם הפנים**, פ"ד ז 871 (1953). חופש הביטוי הוגדר כ"ציפור נפשה" של כל מדינה דמוקרטית שוחרת חופש, בבחינת חלק אינטגרלי מאופייה, עוד קודם שהוכרה הזכות "עלי ספר" (בג"ץ 153/83 **לוי נ' מפקד המחוזי הדרומי של משטרת ישראל**, פ"ד לח(2) 398, 393 (1984); בג"ץ 4804/94 **חברת סטיישן פילם בע"מ נ' המועצה לביקורת סרטים ומחזות**, פ"ד נ(5) 661, 675 (1997)). יפים לענייננו דברי כב' השופט א' ריבלין ברע"א 10520/03 **בן גביר נ' דנקנר** (12.11.2006):

"חופש הביטוי נמנה עם חירויות היסוד של האדם בישראל. ניצב הוא בנדבך העליון של זכויות היסוד, שהרי, בלא דמוקרטיה אין חופש ביטוי, ובלי חופש ביטוי אין דמוקרטיה" (בג"ץ 14/86 **יצחק לאור נ' המועצה לביקורת סרטים ומחזות**, פ"ד מא(1) 421). חופש הביטוי הינו 'תנאי ויסוד לזכויות אדם אחרות, לרבות השם הטוב, ולמשטר הדמוקרטי כולו'."

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

20. חופש הביטוי קיבל מעמד חוקתי בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, בתיבה "כבוד האדם", שבסעיפים 1 ו-2, ומכוחו הוא מוגן מפגיעה בו, אלא לתכלית ראויה ובמידה שאינה עולה על הנדרש, בהתאם לעקרונות פסקת ההגבלה שבסעיף 8 לחוק היסוד (ע"א 105/92 **ראם מהנדסים קבלנים בע"מ נ' עיריית נצרת עילית**, פ"ד מז(5) 189, 201 (1993); בג"ץ 2481/93 **דיין נ' מפקד מחוז ירושלים**, פ"ד מח(2) 456, 468 (1994)).

21. נקודת המוצא היא, כי חופש הביטוי מתיר אמירת מגוון דעות, ובכלל זה התבטאויות בוטות כמו קללות גידופים ונאצות, או כאלו שאינן מקובלות או אף עומדות בסתירה לתפיסות מקודשות של מגזרים שונים בחברה הישראלית. משטר דמוקרטי מחייב מתן רשות לשיח מגוון, פועם ואותנטי במידה המרבית האפשרית.

22. עם זאת, הזכות לחופש ביטוי אינה מוחלטת. היא נסוגה מפני עקרונות ואינטרסים חשובים אחרים שנקבעו כערכים הדורשים הגנה באיסור פלילי, כדוגמת עבירות הסתה לאלימות וגזענות, שמטרתן להגן על קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, ולשמור על הסדר החברתי ושלומו הציבורי; עבירת האיומים, שנועדה להגן על ביטחון הפרט ושלווה הנפש שלו, ועבירת העלבת עובד ציבור, שמטרתה למנוע העלבה של עובדי ציבור בקשר עם תפקידם כדי להגן על מערכות השלטון ותקינות תפקוד השירות הציבורי (דנ"פ 7383/08 **אונגרפלד נ' מדינת ישראל**, פ"ד סה(1) 23 (2011)).

23. עבירת ההסתה לאלימות הוגדרה בסעיף 2ד144(א) לחוק העונשין, וזה לשונו:

"המפרסם קריאה לעשיית מעשה אלימות, או דברי שבח, אהדה או עידוד למעשה אלימות, תמיכה בו או הזדהות עמו (בסעיף זה – פרסום מסית), ועל פי תוכנו של הפרסום המסית והנסיבות שבהן פורסם, יש אפשרות ממשית שיביא לעשיית מעשה אלימות, דינו – מאסר חמש שנים".

24. ברע"פ 2533/10 **מדינת ישראל נ' בן חורין** (26.12.2011) (להלן: "עניין בן חורין"), נדונו יסודותיה של העבירה. **היסוד העובדתי** בעבירת ההסתה לאלימות הוא רכיב התנהגותי של "פרסום", כהגדרתו בסעיף 34 כד לחוק העונשין, שיכול להתקיים בדרכים שונות ואמצעים שונים, לרבות בהשמעה או הפצה של תוכן במקום ציבורי או זמין לציבור. ליסוד העובדתי יש "**רכיב תוכני**" שלפיו נבחן אם מהות הפרסום מסית, בהתאם לאחת משתי החלופות הקבועות בחוק: (א) בקריאה לעשיית מעשה אלימות, או (ב) בדברי שבח, אהדה או עידוד למעשה אלימות, תמיכה או הזדהות עמו.

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

25. "מעשה אלימות" הוגדר בסעיף 2ד144(ב) לחוק העונשין והוא "עבירה הפוגעת בגופו של אדם או המעמידה אדם בסכנת מוות או בסכנת חבלה חמורה". כמו כן נקבע, כי היסוד העובדתי דורש הוכחת רכיב הסתברותי, שלפיו נבחנת קיומה של "אפשרות ממשית" (הנמצאת בתווך שבין "ודאות קרובה" לבין "אפשרות סבירה"), כי הפרסום יביא לעשיית מעשה אלימות.
26. ודוק, ההסתה לאלימות היא עבירה התנהגותית, אשר אינה דורשת הוכחה תוצאתית כי מעשה אלים התרחש כפועל יוצא מהפרסום המסית (רע"פ 7669/15 מחאג'נה נ' מדינת ישראל (18.4.2016); רע"פ 4753/22 אליצור נ' מדינת ישראל (14.11.2022)).
27. היסוד הנפשי בעבירת ההסתה לאלימות דורש הוכחת מודעות לכל רכיבי העבירה: כלומר, לטיב המעשה, לפרסום, לתוכן המסית ולאפשרות הממשית שיביא לעשיית מעשה אלימות.
28. בעניין בן חורין שורטטו קווים מנחים לבחינת עבירת ההסתה לאלימות, ונקבע שיש לבחון את נסיבות המקרה כמכלול, על תוכנו, מפרסמו, הקהל שהאזין לו, מסגרת פרסומו ועוד. כך מפי כב' השופט (כתוארו אז) נ' הנדל:

"[...] מיהות המפרסם והאווירה השוררת בציבור הינם נתונים חשובים כאמור, אך הם אינם עומדים לבדם. יש לשקול גם שיקולים נוספים, כגון סוג האלימות המדוברת, היקף הקבוצה החשופה לאותה אלימות, היקף הפרסום וקהל היעד שלו, הקשר הפרסום, מקומו והמדיום בו נעשה שימוש. יש לשאול, בין היתר – מי אמר, מה נאמר, היכן נאמר, למי נאמר ובאיזו מסגרת נאמר. נכון יהא לתת את הדעת למהות הפרסום ואופיו: קריאה, דברי שבח, אהדה, עידוד, תמיכה או הזדהות. זו מצוות המחוקק – 'תוכנו של הפרסום המסית והנסיבות שבהן פורסם'. [...] בנוסף, בדיקת האפשרות הממשית של מעשה אלימות אינה מופנית דווקא לקהל יעד המורכב מאנשים סבירים, אלא גם לקהל שעשוי לכלול אנשים שאינם סבירים או נורמטיביים, ולו בתקופה הרלוונטית לפרסום".

אפנה לדון באישומים המיוחסים לנאשם לפי סדרם.

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

כתב האישום הראשון, אישום ראשון, פרסום הסרטון – עבירת הסתה לאלימות

29. באישום זה יוחסה לנאשם עבירת הסתה לאלימות, בגין פרסום סרטון ביום 15.6.2021 של קטע מסרט עלילתי, וכיתוב שהוסיף עם פרסומו. בסרטון שאורכו כ-7 דקות, הוצג רצח אכזרי ואלים ביותר של שוטרים בידי אדם שקודם לכן עוכב על ידם, ונקנס בגין עבירת תנועה על לא עוול בכפו. בסרטון הוצגו השוטרים כמי שהתייחסו אליו באופן מבזה, ובעקבות כך הוא נקם בהם את נקמתו ברציחתם האכזרית (ת/12, דיסק ודוח צפייה). לצד פרסום הסרטון כתב הנאשם: **"מחילה מכם.... הדרך הכי טובה להתמודד עם העוול"**.
30. המאשימה טענה בסיכומיה, כי הוכחה עבירת ההסתה לאלימות בהתאם למבחן התוכני, לפי צבר הראיות בגין תוכן הסרטון, עיתוי פרסומו, הכיתוב שהוסיף הנאשם, דעותיו לגבי עוול שעושה המדינה לערבים, ותקופת הפרסום כחודש לאחר מבצע "שומר החומות" בימים של אווירה נפיצה במיוחד. הוסיפה וטענה המאשימה כי הנאשם היה מודע למעשיו, ולפיקך נכון לאותה עת התגבשה אפשרות ממשיית לעשיית מעשה אלימות.
31. המאשימה טענה כי פרשנות מובהקת לתוכנו המסית של הסרטון נלמדת גם מתגובה שפרסם "אבו גימיל" (ת/22 בעמודים 6 – 7) בכותבו כי הסרטון **"מוסיף לאלימות לחברה שלנו האלימה מלכתחילה, ואין זה שום דבר חינוכי או עם מוסר השכל או מוסלמי!! האלימות בחברה שלנו משתוללת בגלל סרטים כאלה [...]"**. והראיה לשיטת המאשימה, כי בעת שעומת הנאשם עם תגובה זו ונשאל אם הוא מסכים לפרשנות אבו גימיל שהסרטון מוסיף אלימות לחברה, השיב **"יכול להיות"** (פרוטוקול מיום 19.4.2023 עמ' 136 שר' 23 – 32, עמ' 137 שר' 8 – 14).
32. מנגד, באי כוח הנאשם טענו שעסקינן בסרט שהוא יצירה אמנותית שנועדה לעורר הזדהות עם הרעיון המרכזי, לרבות באמצעות הגזמה והקצנה של סיטואציות, שאינן עומדות באמות המוסר והחוק בעולם המציאות. לכן נטען שאין לייחס לפרסום הסרטון על ידי הנאשם כוונה להסית לאלימות, שכן זוהי האשמה אבסורדית.
33. עוד טענה ההגנה שהנאשם פעל למניעת אלימות, כפי שהוכח מפוסט שפרסם סמוך לאירועי "שומר החומות" (נ/2), שבו הוא קרא לציבור לנהוג באיפוק, וכי זהו "אירוע מנתק" שקדם לפרסום, ויש בו בפני עצמו, לשלול את הטענה לכוונה פלילית של הנאשם להסית לאלימות.

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

מן הכלל אל הפרט

34. לאחר ששמעתי את העדויות, בחנתי את הראיות, ונתתי דעתי לטענות הצדדים, הגעתי למסקנה כי לא התגבשה עבירת הסתה לאלימות, בגין פרסום הסרטון והכיתוב שהוסיף הנאשם.
35. אין חולק כי עסקינן בסרטון אליים ביותר של רצח שוטרים בתגובה להתנכלותם לאזרח. לכאורה, המסר שניתן ללמוד מהסרטון הוא של עידוד נקמה אלימה ואכזרית בתגובה לעוול על ידי בעל שררה. מסר זה, בשילוב עם הכיתוב שהוסיף הנאשם "מחילה מכם.... הדרך הכי טובה להתמודד עם העוול", ועם דעותיו הביקורתיות בגין יחסה של מדינת ישראל למגזר הערבי העולה לכדי "עוול", באווירה הציבורית לאחר מבצע "שומר החומות", עמדו בבסיס ההאשמה בגין הסתה לאלימות – גישה שאינה מופרכת.
36. ואולם, נקודת המוצא היא כי עסקינן בסרט עלילתי שהוא פרי יצירה ודמיון של יוצריו. משכך, האפשרות לייחס לפרסומו עבירה של הסתה לאלימות מחייבת בחינה זהירה ומרוסנת, בהתאם לנטל הנדרש בפלילים, כלומר מעבר לכל ספק סביר. אין כוונתי כי פרסום סרט עלילתי שולל, מניה וביה, עבירת ביטוי כדוגמת הסתה או איומים רק מפאת היותו "סרט". אלא שנדרשת הוכחה ברורה שהתוכן מסית, והוא חצה את גבולות הזכות לחופש ביטוי.
37. ויודגש, כי לדעתי המסר הפשטני שעולה לכאורה מהסרטון שפרסם הנאשם של נקמה אלימה במענה לעוול, הוא רק אחד מבין כמה מסרים אפשריים ולא כולם בהכרח אלימים. כך למשל, ניתן ללמוד כי אלימות מעוררת בעתה, וקדושת החיים מחייבת להוקיע אותה, כשתפקיד הסרט לזעזע את הצופה ולגרום לו להבין כי במציאות של אלימות אכזרית עד טרור איש אינו חסין, וגם "הצופה" עומד בפני סכנה.
38. משעה שעסקינן באמנות הקולנוע, ידוע לכל בר בי רב שסרט עלילתי מציג לא פעם תמונה מוגזמת ומועצמת של אירוע כדי לספר סיפור במטרה להעביר מסר ברור, כפי שטענו באי כוח הנאשם. יתרה מכך, מן המפורסמות שאינן צריכות ראייה כי סרטי אימה, מתח, פעולה וכיוצא באלה, הכוללים אלימות קשה ביותר מוצגים כדבר שבשגרה. לא פעם האכזריות הניבטת מסרטים אלו קשה עד בלתי נסבלת. ועם זאת, אין פירוש הדבר, כי סרטים שכאלה נועדו לשמש "תעמולה" לעידוד אלימות. שהרי אז היה משתרך תור ארוך של יוצרי קולנוע העומדים לדין פלילי, תוך שלילה מוחלטת של חופש הביטוי. ולא היא.

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

39. לפיכך, לכיתוב הקצר שהוסיף הנאשם לצד פרסום הסרטון, יש משמעות מרכזית לשם בחינה אם המסר שהוא ביקש להעביר מבסס עבירה של הסתה לאלימות. דהיינו, הדגש נעוץ בכיתוב שהוסיף הנאשם: **"מחילה מכם.... הדרך הכי טובה להתמודד עם העוול"**.
40. ואולם, משפט זה אינו בהיר דיו בכוונתו, אלא הוא עמום. קרי, לא ברור למה התכוון הנאשם. מחד גיסא, אמירה זו יכולה להתפרש כמתן לגיטימציה לאלימות בתגובה לעוול. אך מאידך גיסא, היא יכולה להתפרש כמשל ונמשל. כלומר, כקריאה לתגובה חריפה, מנה אחת אפיים במענה לפגיעה כזו או אחרת, ולא דווקא באלימות.
41. הנאשם טען לכל אורך הדרך, שאין לייחס לסרטון ולאמירה תחתיו כל קשר לעולם המציאות. כך בעדותו (פרוטוקול מוקלט מיום 19.4.2023 עמ' 103 שר' 5 ואילך, עמ' 106 שר' 26); בדבריו בחקירתו הראשונה באזהרה, בליל 17.6.2021 בשעה 3:00 (ת/1 שר' 92, באומרו **"אני שונא עוול ועושק והסרטון הזה ממחיש את המערב הפרוע וממחיש את העושק"**), ובחקירתו השנייה באזהרה (ת/2). וכמו כן הסביר הנאשם, כי פרסום הסרטון היה מצידו תמהיל של לגלוג ואירוניה (פרוטוקול מוקלט מיום 19.4.2023 עמ' 106 שר' 13).
42. אשר לפרשנות של הסרטון בצירוף הכיתוב ככזה המסית לאלימות, כנלמד לשיטת המאשימה מדעותיו של הנאשם על העוול שלתפיסתו עושה מדינת ישראל כלפי המגזר הערבי, אני סבורה שלא ניתן לערוך השלכה כזו. אל מול תפיסתו הנוקבת, שהבליט כבר בפתח עדותו בלי כחל וסרק, נלמד מהראיות כי לאורך השנים הוא סייע בהרגעת הרוחות במגזר הערבי בזמנים מאתגרים, מתוקף תפקידו ומעמדו, לרבות בהיענותו לסייע לגורמי ביטחון שונים. כך בדבריו, (פרוטוקול מוקלט מיום 19.4.2023 עמ' 100 החל משר' 12 ואילך):

"במשך כל שנות כהונתי במסגד הייתי בקשר הדוק ובקשר טוב עם כל הרשויות במדינה, אם זה הרווחה, אם זה העירייה, אם זה המשטרה, אם זה המודיעין בעיר, אם זה דוגמת האדם שהעיד מאחור פרגוד [איש השב"כ שהעיד, הערה שלי א"א] כאן כולם ללא יוצא מן הכלל, כאשר היו אירועים מסוימים היו מתקשרים אלי נעזרים בי והייתי תמיד נרתם לכל משימה של איחוד, של קרבה, של שלום בין העמים, כמובן כבודה יודעת כולם יודעים שיש הרבה הרבה אירועים שקרו ב-30 שנה, זה התחיל הפעם הראשונה שהתקשרו אלי אני זוכר אותו טוב מאוד, הייתי חדש במסגד יום טבח של מערת המכפלה [...] דיברנו ואני נרתמתי למשימה, נרתמתי ממש והרגענו את הרוחות [...] ומאז כך נהגתי באחריות מוחלטת בכל אירוע, למרות למרות שאני מטבעי איש ביקורתי ויש לי

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

ביקורת על המדינה מפה עד הודעה חדשה [...] על העוול שגורמת לערבים, על ההזנחה, על הזלזול, על היד הקלה על ההדק על הכיבוש, יש המון המון המון ביקורת יש לי על המדינה, אבל תמיד ידעתי להפריד בין הביקורת הלגיטימית לבין לנהוג באחריות [...]” (כך במקור, א"א).

43. תמיכה לדברי הנאשם, בהקשר לחלקו הממתן במבצע "שומר החומות" נלמדה מעדות עד התביעה תנ"צ יגאל עזרא, שעיקר עיסוקו כ-28 שנים נסוב סביב הקשר עם המגזר הערבי (פרוטוקול מוקלט מיום 2.1.2023, בעמ' 101 שר' 19 – 20). תנ"צ עזרא סיפר על פגישה בה סייע הנאשם למשטרת ישראל, (פרוטוקול מוקלט מיום 2.1.2023, בעמ' 102 שר' 5 – 9), וכך אמר:

”הפגישה הייתה, מטרתה הייתה, גם מצד יוסף אלבז והאחרים, כמובן מצד מפקד המחוז, להרגיע את הרוחות, להביא את העיר לוד לשקט, לרגיעה, בעקבות האירועים הקשים שהיו שם. מאחר ויוסף הוא דמות משפיעה וחיובית בעיר בכל הקשור לקשרים בתוך האוכלוסייה הערבית. אז מפקד המחוז נענה לפגישה הזו והמטרה שלו הייתה מטרה טובה, להרגעת הרוחות”.

44. דברים דומים עלו גם בעדות המכונה "אבי", שפנה אל הנאשם מטעם כוחות הביטחון, בשל היות הנאשם, כהגדרתו, "דמות מאוד מכובדת בעיר", וביקש את עזרתו לסייע בהרגעת הרוחות, והנאשם נעתר (פרוטוקול מוקלט מיום 2.1.2023 בעמ' 98 שר' 6 – 24).

45. במילים אחרות, איני סבורה שנכון להקיש מתפיסתו הביקורתית של הנאשם על מדיניות ישראל כלפי המגזר הערבי, כראיה המלמדת על תוכנו המסית של הפרסום באישום זה, קרי על הבעת דברי שבח ואהדה של הנאשם לאלימות בתגובה לעוול. מדובר בהסקת מסקנות שלא רק שאינה "מתחייבת" מדעותיו של הנאשם, אלא היא עומדת בסתירה לפועלו החיובי למניעת אלימות בתקופת מבצע "שומר החומות", בשיתוף פעולה עם גורמי משטרה וכוחות הביטחון.

46. מכאן ניתן להבין מדוע חש הנאשם פגוע, כשביד אחת ביקשו כוחות הביטחון את עזרתו והוא נעתר, וביד השנייה הגישה המדינה נגדו כתב אישום, ובו ייחסה לו עבירה של הסתה לאלימות בגין אותה תקופה ממש. כך במילותיו (פרוטוקול מוקלט מיום 19.1.2023 עמ' 166 שר' 3 – 11):

”[...] אנשים התעלמו מכל הטוב שאני עשיתי ועכשיו כולם כאסח עלי, שכחו את כל מה שאני עשיתי לאורך כל השנים [...] ואני עכשיו מאוכזב מאוד מהמדינה על כל היחס המשפיל שהתייחסו אלי [...]”.

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

47. יתרה מכך, גם אם אניח לטובת הדיון שהפרסום של הסרטון והכיתוב מעודד אלימות, השאלה הנשאלת היא, כלפי מי הפנה הנאשם את חיצי ההסתה לאלימות? כלפי שוטרי ישראל; כוחות הביטחון; ממשלת ישראל ושריה? כל אדם הנוהג בעוול כלפי חברו? למאשימה אין תשובה לכך, ולא בכדי היא נמנעה מלהאשים את הנאשם בהסתה לאלימות כלפי נושאי תפקידים ספציפיים.
48. ואוסיף, הנאשם הדגיש ולא כיחד, שהוא אינו "מתחבא" מאחורי סרטון כזה או אחר כדי להביע את דעותיו הביקורתיות על מדינת ישראל. אדרבה, הוא משמיע אותן באופן ישיר ונוקב, כפי שאכן התרשמתי (פרוטוקול מוקלט מיום 19.4.2023 עמ' 137 שר' 27 – 28).
49. ובנוגע לטענה המרכזית של המאשימה בדבר עיתוי הפרסום לאחר אירועי "שומר החומות" בתקופה שהאוירה הציבורית הייתה נפיצה במיוחד. הוכח בראיות למכביר, כמפורט בעובדות כתב האישום שאינן במחלוקת, כי בתקופה מבצע "שומר החומות" שהחל ביום 10.5.2021 והסתיים ביום 22.5.2021 התרחשו בעיר לוד, התפרעויות אלימות קשות ביותר שהביאו לפגיעה ברכוש ובנפש (עדות רפ"ק דוד גולן, ששירת אז כסגן מפקדת תחנת משטרת לוד, פרוטוקול מוקלט מיום 2.1.2023, בעמ' 107 שר' 9 – 22). עם זאת, היות שהסרטון פורסם ביום 21.6.2021, כחודש לאחר סיום "שומר החומות", איני סבורה שניתן להקיש ממועדו, כי הוא קשור בטבורו למתיחות שהייתה אז בשיאה. כך או כך, אין בעיתוי הפרסום נסיבה מספקת המלמדת על תוכנו המסית, משום שהמסקנה המפלילה היא לא היחידה המסתברת ממנו.
50. לא זו אף זו, על "כוונת המשורר" השוללת אלימות בהתייחס לאירועי "שומר החומות", באופן ישיר, ניתן ללמוד מדבריו המפורשים של הנאשם שאותם הוא פרסם לכולי עלמא ביום 28.5.2021 (2/נ). כשלושה שבועות לפני פרסום הסרטון, קרא הנאשם לציבור הערבי בקול צלול וברור שלא לנקוט באלימות, וגינה בלשון נחרצת את הערבים הפוגעים בחפים מפשע. כך במילותיו כפי שפורסמו בשפה העברית:

"אני קורא למגזר הערבי לא להיגרר לפרובוקציות של הגרעין התורני ובראשם יאיר רביבו, ולנהוג בסבלנות וסובלנות עד שנעבור את המשבר... בנוסף צריך להוקיע ולדחות מתוכנו כל מי שמנסה לקלקל את שגרת היום יום ותוקף חפים מפשע... יוסף אלבז – האמאם של לוד" (הדגשות שלי, א"א).

51. ויודגש, הנאשם הסביר בעדותו שלתפיסתו המשטרה לא פעלה באלימות באירועים אלו, אלא שהיא עצמה עין לגבי התנהגות המתנחלים שהגיעו לעיר לוד (פרוטוקול מוקלט מיום 19.4.2023, עמ' 132 שר' 26 – 27). ללמדנו כי הביקורת שמשמיע הנאשם אינה "גורפת", אלא ספציפית.

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

52. אשר על כן באחריתו של דבר, בחינת הסרטון והכיתוב שפרסם הנאשם מצביעים על פרשנות דואלית אפשרית. ניתן לייחס להם כוונה לעודד אלימות כתגובת נקם "לעוול" כזה או אחר – לכאורה כלפי כולי עלמא. בה בעת אפשר לראות בפרסום הסרטון ניסיון להציג משל לתגובה לגיטימית חריפה כמענה לאי צדק. אף שהסרטון עצמו אלים ביותר, המשפט שהוסיף הנאשם אינו מקפל בתוכו קריאה לאלימות דווקא, או השמעת דברי שבח והזדהות עם אלימות, כדרישת היסוד העובדתי במבחן התוכני של עבירת ההסתה לאלימות. לפיכך, הפרסום נותר ללא פשר ברור.
53. לנוכח הנימוקים לעיל, איני סבורה כי הפרשנות של הפרסום לפי המבחן התוכני בעבירת הסתה לאלימות מובהקת, כטענת המאשימה, הגם שהיא פרשנות אפשרית.
54. לא אפטור עצמי מלהתייחס לטענת המאשימה שהפנתה לתגובה של "אבו ג'מיל" לפרסום. בתגובה זו הוקיע המגיב לפרסום הסרטון באומרו שהוא מוסיף לאלימות בחברתנו [הערבית, א"א] האלימה מלכתחילה, וכי הוא מנוגד לתפיסות האסלאם. אמנם, הנאשם היה נכון לקבל את הערתו של "אבו ג'מיל", במענה כן לשאלות התובע, אך זאת ניתן לומר לכאורה על כל סרט אלים וקיצוני, וכאלו יש רבים.
55. דוגמה להתייחסות הפסיקה לפרסומים שתוכנם המסית נותר עמום ראו בע"פ (מרכז-לוד) 14600-09-19 מדינת ישראל נ' אריאל (30.6.2020). שם התקבל ערעור המדינה על זיכוי המלא של המשיב, והוא הורשע בעברת הסתה לאלימות בגין פרסום שפרסם בקבוצת "ווטסאפ" שמנתה 200 חברי הישוב יצהר, ובו כתב "[...] אין שום בעיה הלכתית להרוג חייל בפינוי לילי [...]". עם זאת, בכל הנוגע לפרסומים קודמים בוטים שכתב המשיב יומיים קודם לכן באותה קבוצה, נקבע שלא התקיימו יסודות עבירת ההסתה משום שתוכנם היה עמום. ויודגש, בית המשפט לא אצל לאחור את כוונת ההסתה לאלימות והתוכן המסית שנלמדו מהפרסום המאוחר והמובהק לזה המוקדם (רע"פ 5906/22 שהגיש המשיב בגין הרשעתו, נדחה).
56. עוד אפשר ללמוד על דרך קל וחומר, מרע"פ 4419/19 מדינת ישראל נ' טאטור (25.9.2019). שם נדחתה בקשת רשות ערעור שהגישה המאשימה בגין זיכוי המשיבה מעבירה של הסתה לאלימות, בנוגע לפרסום שפרסמה המשיבה בפייסבוק, בתקופה שבה היו פיגועי טרור רבים נגד יהודים. בסרטון הוצגו רעולי פנים מיידים אבנים לעבר כוחות הביטחון, ומבצעים פעולות אלימות נוספות, כאשר ברקע נשמעה המשיבה קוראת מילות שיר שכתבה, שבו אמרה "תתנגדו בני עמי, תתנגדו להם". בית המשפט העליון הותיר על כנו את זיכוי המשיבה, לאחר שערעורה התקבל בבית המשפט המחוזי, תוך שעמד על זכות לחופש הביטוי והיצירה, ומשדבריה לא היו חד משמעיים.

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

57. לסיכום, אני סבורה כי אישום פלילי בעבירה של הסתה לאלימות בגין פרסום קטע מסרט עלילתי, מחייב הוכחה חד ערכית לפרשנות הבלעדית של תוכנו המסית, בשילוב האפשרות הממשית לעשיית מעשי אלימות בעקבותיו. אחרת, הפגיעה בזכות לחופש ביטוי תהא בלתי סבירה, ותשדר מסר שלילי כלפי חירות היצירה, המחשבה והבעת הדעה.

מכל הטעמים לעיל הגעתי למסקנה כי הנאשם פרסם פרסום שתוכנו נותר עמום. לפיכך, אני מזכה אותו מעבירת ההסתה לאלימות המיוחסת לו.

כתב האישום הראשון, אישום שני, הרשומה לסגן ראש עיריית לוד – עבירת האיומים

58. הנאשם הואשם כי ביום 12.6.2021 פרסם רשומה בשפה הערבית, בחשבון הפייסבוק שלו (להלן: "הרשומה"), ובה איום על סגן ראש עיריית לוד מר יוסי הרוש, לאחר ביקור שערך מר הרוש בבית ספר "אלראזי" בעיר לוד, לקראת הקמת שביל גישה סמוך.

59. לטענה המאשימה יש לבחון את הרשומה ברקע התקופה שבה נכתבה, כחודש לאחר אירועי "שומר החומות". לשיטתה, משכתב הנאשם בפנייה למר הרוש "מציע לכם לבלום את הבריונים שלכם, כי התגרותכם תחזיר אותנו לחודש אחורה, אתם תשלמו את המחיר על פעולות אלו [...]", וכי הם [הערבים, א"א] "יוותרו על נשמתם בזול" ו"יחנכו" את מר הרוש, התגבשה עבירת איומים. נטען כי כוונת האיום שהשמיע הנאשם ברורה, והיא לפגיעה ברכוש ובנפש, בדומה להתפרעויות בעת "שומר החומות".

60. למעלה מהדרוש הוכחה, אף שעבירת האיומים אינה מצריכה הוכחה כי המאויים חשש מהאיום, טענה המאשימה כי "האיום" התקבל אצל מר הרוש ופורסם ברבים, והדבר הגביר את החשש מהאפשרות שאחד מתומכי הנאשם יממשו. בנוגע למעמדו של מר יוסי הרוש כאיש ציבור ולא כאדם פרטי טענה המאשימה שאין בכך נסיבה מקלה אלא ההפך, כעולה מההלכה ברע"פ 2038/04 לם נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(4) 96 (2000) (להלן: "הלכת לם").

61. לעניין היסוד הנפשי בעבירת האיומים טענה המאשימה, כי הנאשם לא סיפק בעדותו הסבר לכוונה הנלמדת מדבריו המפורשים, גם לא ברשומה שפרסם כיממה לאחר מכן (להלן: "הרשומה השנייה" – נ/3). ומה גם שאין בכוחה של הרשומה השנייה לתקן את "נזקי העבר", כלומר את עבירת האיומים שהתגבשה כבר.

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

62. ועוד טענה המאשימה, כי הרשומה השנייה פורסמה מאחר שהנאשם הבין שהוגשה נגדו תלונה בגין איומים, כעולה מעדותו (פרוטוקול מוקלט 19.4.2023, עמ' 111, שר' 10-17), והוא הוסיף על האיום המקורי כשהשתמש בביטוי מאיים נוסף באומרו "ראו הוזהרתם!!!".

63. באי כוח הנאשם טענו כי בדבריו ברשומה לא איים הנאשם על איש. אלא, הוא השמיע תגובה לדברי מר הרוש כלפי התושבים הערבים בעיר, בישיבת מועצה של העירייה במאי 2021, בהם קרא מר הרוש לערבים להסתגר בבתיהם בתקופת "שומר החומות" (פרוטוקול מוקלט מיום 2.1.2023 עמ' 154, שר' 9 - 22). אשר לרשומה השנייה, הדגישה ההגנה כי מתוכנה עולה שדברי הנאשם נועדו להזהיר מפני הסיכון הטמון בהתנהלות מר הרוש, ולא לאיים עליו.

הפרק המשפטי – עבירת האיומים

64. תכליתה של עבירת האיומים היא להגן על שלווה נפשו וביטחונו של הפרט, על חופש הפעולה והבחירה שלו, אף שיש בכך הגבלה וצמצום של חופש הביטוי. זוהי עבירה התנהגותית שאינה דורשת הוכחת תוצאה של פגיעה בערכים המוגנים, או כי המאיים השיג מטרתו וגרם להפחדה, או הקנטה של המאויים. עצם האיום בפני עצמו, אם בוצע בכוונה להפחיד או להקניט ונקלט בחושי של אחר, אף אם אין לו זיקה למושא האיום, מקים עבירת איומים (רע"פ 8736/15 צוברי בר נ' מדינת ישראל (17.1.2018)).

65. המבחן לגיבוש עבירת האיומים הוא אובייקטיבי. משמע, כי על מנת לקבוע אם תוכן ביטוי עולה כדי איום, יש לבחון אם יש באמירה או במעשה כדי להטיל אימה בליבו של אדם רגיל מן היישוב שנעליו של המאויים, אף אם המאויים לא חש אימה (ע"פ 237/53 כהן נ' היועץ המשפטי, פ"ד ח 295 (1954)). היסוד העובדתי בעבירת האיומים הוא עצם העברת מסר מאיים הפוגע בערכים המוגנים, שלא כדון, ובחינתו מחייבת עריכת איזון עם עקרון העל של חופש הביטוי (ע"פ 3140/11 פלוני נ' מדינת ישראל (30.4.2012)).

66. בע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(3) 373 (1989), נקבעו כלים לבחינת ההתבטאות, בראשם "מבחן המהות" של האמירה, בשילוב עם "מבחן השליטה" של הנאשם בהתממשותה. בהמשך נקבע בפסיקה "מבחן ההקשר" שבו נאמרה האמירה. כך במילותיו של כב' השופט נ' הנדל (כתוארו אז) בע"פ 6368/09 זקן נ' מדינת ישראל (12.7.2010):

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

"לצד מבחן השליטה ומבחן המהות שהובאו לעיל ניתן להציע מבחן אחר, אשר לטעמי יסייע במלאכת ההכרעה בתיק זה – מבחן ההקשר. על פי המבחן המוצע יש לשאול שלוש שאלות: האחת, מה אמר. השנייה, מי אמר. השלישית, מדוע אמר. מבחן ה'מה' מתמקד בשאלת מעשה העבירה. כמובן, ניתן לבצע פעולת איום גם ללא מילים אלא באמצעות סימנים או התנהגות אחרת. ברם, פשיטא, ללא מעשה – אין עבירה. מבחן ה'מי' נועד לבדוק את הקשר בין הנאשם לבין מעשה האיום. בדרך זו ניתן ללמוד על אופיו של מעשה האיום. מבחן ה'מדוע' מטרתו לבחון את הכוונה העומדת מאחורי המעשה כנדרש בפלילים. יש לשקלל את שלושת המבחנים – מה, מי ומדוע – על מנת להגיע להכרעה האם בוצעה עבירת איום".

67. כמו כן קבעה הפסיקה שיש לבחון אם איום הוא ביטוי שלא כדון, היוצא מגדרי "אזהרה מותרת", בהתאם למסר הגלום בו, ולשאלה אם נועד להטיל אימה (ע"פ 3779/94 חמדני נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(1) 408 (1998)).

68. **היסוד הנפשי** הדרוש בעבירת האיומים הוא קיומה של "כוונה מיוחדת" להפחיד אדם או להקניטו. יסוד זה יכול להיבחן על פי הלכת הצפיות, קרי השאלה היא אם המאיים צפה בהסתברות גבוהה עד כדי קרובה לוודאות, כי דבריו עלולים להפחיד את שומע האיום (ע"פ 3779/94 חמדני נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(1) 408 (1998); וראו גם הלכת לם).

69. בהלכת לם הותוו כללים מנחים לבחינת ההתבטאות או ההתנהגות המאיימת לפי מכלול הנסיבות שבהן הושמעו:

"[...] כפי שצינו לעיל, המבחן שבית המשפט מפעיל בבוחנו ביטוי החשוד כאיום הוא מבחן של אדם מן היישוב הנמצא בנעליו של המאיים, דהיינו באותן נסיבות שבהן היה נתון המאיים. בית המשפט אינו בוחן את הביטוי במנותק מסביבתו, אלא הוא בוחן את מכלול הנסיבות שבהן נמסר הביטוי, ובהן זהות המאיים והמאויים, הקשר או מערכת היחסים ביניהם, הרקע לביטוי וכן ההתרחשויות או התוצאות שבאו לאחר הביטוי".

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

מן הכלל אל הפרט

70. אין חולק כי הנאשם פרסם את הרשומה ביום 12.6.2021 בהתייחס להתפרעויות בעת "שומר החומות", ואת תוכנה הפנה למר יוסי הרוש. גם כאן, המחלוקת נסובה על הפרשנות לתוכן הרשומה והכוונה הנלמדת ממנה. כמו כן אדון במעמדה הראייתית של הרשומה השנייה שפרסם הנאשם למחרת, והשלכותיה לבחינת יסודות עבירת האיומים.

71. אומר כבר, החלטתי לזכות את הנאשם מהמיוחס לו באישום זה משלא התגבשה עבירת איומים, וזאת הגם שתוכן הרשומה נראה במבט ראשון, בוטה. אני סבורה שאין להתייחס אל הרשומה כפשוטה ובמנותק מהשיח הציבורי הטעון שהתנהל באותה תקופה. הלכה למעשה, מצאתי שתוכן הרשומה אינו עולה לכדי "איום", כי אם ל"אזהרה" לגיטימית. משנה תוקף למסקנה זו נלמד מהרשומה השנייה המתייחסת אל הרשומה הראשונה, ואין להתעלם ממנה משום שיש בה לשפוך אור על כוונת הנאשם מלכתחילה.

72. וכך פרסם הנאשם ברשומה מיום 12.6.2021 (להלן: "הרשומה הראשונה") מושא האישום בעניינינו בגין עבירת האיומים:

"מכתב פתוח לראש העיר והבריונים מגרעין התורני, מאוד ברור שברצונכם להפעיל בריונות על בית ספר "אלראזי", ואתם בטוחים שהוא טרף קל, לכן מציע לכם לבלום את הבריונים שלכם, כי התגרותכם תחזיר אותנו לחודש אחורה, ואתם תשלמו את המחיר על פעולות אלו. ולגבי המלחמה שאתם מאיים עלינו יוסי הרוש צריך שידע שאנחנו כמו שלא התחבאנו בבתיים שלנו שהבאת את הבריונים (נוער גבעות), מבטיחים לך אנחנו, נהיה מספיק אחראיים לגרום לך שתבין שנוותר על נשמתנו בזול במטרה לחנך אותך ולהפסקת בריונותך".

73. למחרת ביום 13.6.2021 (נ/3), פרסם הנאשם את הרשומה השנייה (להלן: "הרשומה השנייה"), שזו תוכנה:

"מכתב פתוח לפרדות בהנהגת עיריית לוד....!!!!
הייתי רוצה להציע לכם ללמוד הבנת הנקרא בעברית, כי בערבית לא הבנתם, או שהיה טוב לכם לתרגם תרגום מוטעה ומגמתית...
יש הבדל עצום בין המילה "אזהרה" למלה "איום", ואתם לצערי לא רוצים להבין שבאמצעות הפרובוקציות שאתם עושים אתם תזמינו לנו גל של מחאה והתפרעויות מיותרות...

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

אני חש את הציבור, וחי בתוכו, ואם לא תשכילו להפסיק מלהתקרב למקומות הקדושים אז אתם אלה הם שישאו באחריות להתפרצות גל המחאה אם יהיה, ובכך נחזור למה שהיה לפני חודש אחרי שכבר במאמץ עילאי התגברנו עליו... הציבור הערבי בלוד לא מפחידה אותו המילה מלחמה אשר איים בה ממלא מקום ראש העיר, אז שימו לב מי עומד מול מי? ומי מרגיע ומי מלבה את האש??? ראו הוזהרתם!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!".

74. בחינה מדוקדקת של הדברים שפרסם הנאשם ברשומה הראשונה, לפי מבחני "המהות" ו"ההקשר", אף מבלי להידרש לרשומה השנייה, הובילה אותי למסקנה כי מדובר ב"אזהרה" לגיטימית, שנבעה מחששו של הנאשם להתלקחות מחודשת של ההתפרעויות שהתרחשו כחודש קודם, בעת מבצע "שומר החומות".

75. כבר מראשית דברי הנאשם ברשומה הראשונה ניתן ללמוד על כוונתו באומרו, "מציע לכם לבלום את הבריונים שלכם, כי התגרותכם תחזיר אותנו לחודש אחורה, ואתם תשלמו את המחיר על פעולות אלו" (הדגשה שלי, א"א). קרי, הנאשם כתב במפורש כי הוא ראה בהתנהגות גורמים בעירייה כהתגרות שעלולה להוביל להידרדרות לאלימות, ובכך "תחזיר אותנו לחודש אחורה", וניכר כי הוא הביע את דאגתו על כך.

76. גם העובדה שהנאשם כתב "אתם תשלמו את המחיר על פעולות אלו" (הדגשה שלי, א"א), אין משמעותה בהכרח, כי "המחיר" הוא "איום", אלא יכול שזו אזהרה מהסיכון להתלקחות, מפאת ההתגרות באוכלוסייה הערבית, לתפיסתו של הנאשם. המחיר הציבורי של התנהגות הנתפסת כמתגרה היא פרשנות סבירה והגיונית, המתיישבת עם תוכן הרשומה הראשונה.

77. ובנוגע לחלקה השני של הרשומה הראשונה "ולגבי המלחמה שאתה מאיים עלינו יוסי הרוש צריך שידע שאנחנו כמו שלא התחבאנו בבתים שלנו שהבאת את הבריונים (נוער גבעות), מבטיחים לך אנחנו, נהיה מספיק אחראיים לגרום לך שתבין שנוותר על נשמתנו בזול במטרה לחנך אותך ולהפסקת בריונותך": כאן טענה המאשימה שיש לראות באמירה "נוותר על נשמתנו בזול במטרה לחנך אותך" כאיום משתמע לפגיעה במר הרוש. ואולם, אני סבורה שלא ניתן להתעלם מהסיפה של המשפט – "ולהפסקת בריונותך".

78. דהיינו, הנאשם התייחס ברשומה להתנהגות סגן ראש העירייה שנתפסה על ידיו כבריונית, ולתגובה האפשרית של האוכלוסייה הרואה עצמה מותקפת, והזהיר מהידרדרות המצב כדי שלא יחזרו ההתפרעויות שהתרחשו ב"שומר החומות".

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

79. בה בעת הבהיר הנאשם, כי הציבור יפעל כדי "לחנך" לשם הפסקת הבריונות כלפיו. אין משמעות הדברים כי "החינוך" ייעשה באלימות דווקא, מה גם שניכר שהנאשם הביע את חששו מתגובה אלימה של הציבור.
80. אין לכתד, דברי הנאשם ברשומה הראשונה תקיפים ובוטים. עם זאת, איני סבורה כי הפרשנות המפלילה שמייחסת להם המאשימה עד כדי כוונה להפחיד באיום בפגיעה בגוף וברכוש, היא פרשנות מובהקת, כטענתה. התרשמתי כי תוכן הרשומה הראשונה מצביע על חשש כן להתלקחות אלימה, ואף אם נאמר בתקיפות הוא לא עולה לכדי איום באלימות.
81. לפי מבחן ההקשר – מי אמר, מה נאמר ומדוע נאמרו הדברים, איני סבורה כי התגבשה עבירת האיזמים, כלומר כי הוכח מעבר לכל ספק סביר, שהנאשם התכוון להפחיד את מר יוסי הרוש בפגיעה ברכוש ובגוף.
82. מעבר לניתוח הפרשני של הרשומה הראשונה לפי תוכנה, הנאשם סיפק בעדותו הסבריים לגיטימיים ומשכנעים על אודות כוונתו הכנה להזהיר פני התלקחות אלימה. ויודגש, כי כנותו של הנאשם בלטה בעדותו, למשל כשסיפר על דעותיו הנוקבות ביחס למדיניות מדינת ישראל כלפי המגזר הערבי, מבלי שניסה לסבר את האוזן.
83. הנאשם הסביר בעדותו שהוא כתב את דבריו כאזהרה מפני התלקחות אלימה בתגובה להתנהלות של מר הרוש בנוגע לבית ספר אלראזי, שנתפסה על ידיו כתוקפנית, ולאחר שנאמר לו שהלה אמר שאם לא ימלאו את הוראתו הוא יביא את "נערי הגבעות כדי שיחנכו אותם" [את הערבים בעיר לוד, א"א] (פרוטוקול מוקלט מיום 19.4.2023 עמ' 111 שר' 20 ואילך):

"[...] אומרים שאני מאיים, שימי לב, כבודה, אומרים בכתב האי שום שאני מאיים להחזיר את העניינים חודש אחורה יעני לאירועי מאי, שימי לב, כבודה, בשורה 1, 2, 3, 4, יש הבדל עצום בין המילה 'אזהרה' למילה 'איום' אני כותב בבירור למה צריכים להאשים אותי באיום ולהתעלם מזה בחקירה? הרי ברור אין יותר ברור מזה ואתם לצערי לא רוצים להבין שבאמצעות הפרובוקציות שאתם עושים אתם תזמינו לנו, שימי לב, אומרים שאני רוצה להחזיר את העניינים אחורה, 'אתם תזמינו לנו גל של מחאה והתפרעויות מיותרות', האם מי שאומר ככה מתכוון להחזיר אחורה? מתכוון להחזיר התפרעויות? מי שמתאר את התפרעויות והמחאה כמיותרות, האם המילים האלה הם נראים לכבודה שאני מאיים להחזיר את העניינים אחורה? אני מסביר, אני חש את הציבור וחי בתוכו ו'אם

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

לא תשכילו להפסיק מלהתקרב למקומות הקדושים אז אתם אלה הם שיישאו באחריות להתפרצות גל המחאה אם יהיה', אם יהיה, נכון, אני מודה שטעיתי מילולית, טעיתי בתרגום שאמרתי בפוסט הראשון 'אתם תשלמו את המחיר', נשבע לך באלוהים, אני התכוונתי ש'אתם תישאו באחריות', מה הבעיה? יש בעיה, אני העברית שלי לא נולדתי יהודי, אני אומנם מדברים עברית, אבל לפעמים יש מילים שאני לא מצליח בדיוק להגיד 'ובכך נחזור למה שהיה לפני חודש אחרי שכבר במאמץ עילאי התגברנו עליו', אלה מילים של אדם שרוצה לחזור אחורה להחזיר?".

84. נוסף על דברי הנאשם ששכנעוני בכנותם, הדברים מתיישבים עם מעורבותו בהרגעת הרוחות בעת ההתפרעויות במהלך מבצע "שומר החומות", כנלמד מעדותו ומעדויות עדי התביעה תנ"צ עזרא והמכונה "אבי", אליהם נדרשתי בפרק הקודם. משמע, שלא מדובר בהסברים בעלמא, כי אם בהסברים המבוססים על עובדות שהוכחו, ולמעשה הן אינן במחלוקת.

85. זאת ועוד, להבנת הרקע לרשומה שפרסם הנאשם, הפנתה ההגנה לסרטון שתיעד דברים שאמר יוסי הרוש בישיבה של מועצת העיר לוד, במהלך ההתפרעויות בעיר בעת מבצע "שומר החומות", אז הציע מר הרוש לתושבים הערבים להסתגר בבתיהם. לדברי הנאשם, "המלצת" מר הרוש נתפסה בציבור הערבי כפוגענית. מר הרוש אישר את דבריו במועצה, והסביר שמאחוריהם עמד חשש כן לשלום התושבים הערבים בגלל נוכחותם של גורמים מארגון "לה פמילה" ו"נוער הגבעות" שהגיעו אל העיר חרף ניסיונותיו לשכנע את המשטרה למנוע את כניסתם (פרוטוקול מוקלט מיום 2.1.2023 עמ' 171 שר' 22 ועד עמ' 172 שר' 6; עמ' 175 – 176).

86. מכאן, שההגנה הוכיחה את ההקשר של דברי הנאשם, כמתייחסים לאמירות שהשמיע מר הרוש, שאותן פירש הנאשם כפוגעניות כלפי הציבור הערבי – הגם שהתרשמתי מכנותו של מר הרוש כי לא הייתה כל כוונה כזו. נוסף על כך, פועלו של מר הרוש בנוגע לבית הספר אלראזי נתפס על ידי הנאשם כמתגרה בתושבים הערבים, ולכן נקט האחרון באזהרה מפני הסיכון להידרדרות חוזרת לאלימות, כפי שהסביר בעדותו.

87. הסברו של הנאשם מתיישב עם תוכן של שתי הרשומות שכתב. ברשומה הראשונה באומרו "[...] ולגבי המלחמה שאתה מאיים עלינו יוסי הרוש צריך שידע שאנחנו כמו שלא התחבאנו בבתיים שלנו שהבאת את הבריונים (נוער גבעות). וברשומה השנייה באומרו "הציבור הערבי בלוד לא מפחידה אותו המילה מלחמה אשר איים בה ממלא מקום ראש העיר, אז שימו לב מי עומד מול מי? ומי מרגיע ומי מלבה את האש???"

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

88. בסופו של דבר, לאחר בחינה של תוכן הדברים שפרסם הנאשם ברשומה הראשונה לפי "מבחן ההקשר" ו"מבחן המהות", מצאתי שלא הוכח היסוד העובדתי בעבירת האימים. מסקנה זו מתחדדת ביתר שאת בקריאת הרשומה השנייה שפרסם הנאשם למחרת היום.

89. ניתוח תוכן הרשומה השנייה הוא למעלה מן הצורך, אך ניתן ללמוד גם מכך על כוונת הנאשם בדבריו ברשומה הראשונה. הנאשם הבהיר ברשומה השנייה ברחל בתך הקטנה כי הוא פנה באזהרה מפני הסיכון שבהמשך התנהגות "פרובוקטיבית" כלפי המגזר הערבי. נדמה לי שדאגתו, ואולי גם כעסו של הנאשם, זועקים מהכתב באומרו שמא "נחזור למה שהיה לפני חודש שאחרי שכבר במאמץ עילאי התגברנו עליו". "הציבור הערבי בלוד לא מפחידה אותו המילה מלחמה אשר איים בה ממלא מקום ראש העיר, אז שימו לב מי עומד מול מי? ומי מרגיע ומי מלבה את האש???".

90. בשונה מהמאשימה, איני סבורה כי הנאשם פרסם את הרשומה השנייה במטרה למלט את עצמו מהתלונה נגדו בעבירת אימים. אומנם הנאשם אמר בעדותו בכנות, כי שעות לאחר פרסום הרשומה הראשונה נודע לו שהיו מי שראו בה איום (פרוטוקול מוקלט מיום 19.4.2023 בעמ' 111 שר' 11 – 12), ואולם, אני סבורה כי היא מתכתבת באופן ברור עם הרשומה הראשונה, ושופכת עליה אור.

מכל הטעמים הללו הגעתי למסקנה כי לא הוכח היסוד העובדתי בעבירת האימים, משלא מצאתי את תוכן דברי הנאשם ברשומה הראשונה כעולה לכדי אמירת אימים, ולפיכך אני מזכה אותו מהמיוחס לו באישום זה.

91. בשולי הדברים וללא קשר לתוצאה שהגעתי אליה, מצאתי להתייחס לטענת ההגנה שהביעה תרעומת קשה כלפי המאשימה וכינתה אותה "התנהגות נפסדת ובלתי ממלכתית של הצגת חצאי עובדות", משום הימנעותה מהבאת הרשומה השנייה לידיעת בית המשפט כראיה מטעמה. ועוד טענה ההגנה נגד המאשימה ל"הסתרת הרקע" שקדם לשיח זה בגין התבטאויותיו "המסוכנות", להגדרת ההגנה, של מר הרוש בגין "העצה החברתית" שיעץ לתושבים הערבים בעיר להישאר בביתם בזמן הגעת תושבים מהתנחלויות אל העיר לוד.

אף אני סבורה, כי נכון היה לו הציגה המאשימה את התמונה הראייתית המלאה בפני בית המשפט – מטעמה. עם זאת, הדבר אינו עולה לכדי פגיעה בנאשם כפי שטענה ההגנה, משעה שהרשומה השנייה הייתה בשליטת הנאשם כמי שפרסם אותה.

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

אשר לניסוח כתב האישום, לבית המשפט נתונה סמכות ביקורת מצומצמת ביותר על שיקול הדעת של התביעה בהגשתו ובניסוחו (בג"ץ 7118/20 חניבאלא ואח' נ' פרקליטות מחוז צפון (6.2.2022); דנ"פ 5387/20 רותם נ' מדינת ישראל (15.12.2021)). ברם, יש לזכור כי המאשימה אינה "צד רגיל" בהליך הפלילי. היא מחויבת בהגינות מוגברת מחמת יחסי הכוחות הבלתי שוויוניים בין הנאשם לבין התביעה, ולנוכח החובות הכלליות המוטלות עליה כרשות מנהלית בהליך הפלילי (בג"ץ 11339/05 מדינת ישראל נ' בית המשפט המחוזי באר-שבע (8.10.2006); בג"ץ 218/85 ארביב נ' פרקליטות מחוז תל-אביב, פ"ד מ(2) 393 (1986); בש"פ 4806/18 מדינת ישראל נ' רות דוד (28.6.2018)). לכן, בשים לב לרקע של כתיבת הרשומות ובהיותן קשורות בתוכן זו בזו ונכתבו בזו אחר זו, מצופה היה כי המאשימה תציין את הרקע ותגיש את שתי הרשומות כראיה, ובכך תסייע לחקר האמת.

כתב האישום השני – הרשומה בפייסבוק והנאום בכנס בלוד, בחודש רמזאן שנת 2022

92. באישום הראשון הואשם הנאשם בפרסום רשומה בשפה הערבית בחשבון בפייסבוק שלו, ביום השישי השלישי בחודש רמזאן 2022.4.22 בשעה 04:06, בסמיכות להתפרעויות נרחבות שהתרחשו בהר הבית משעות הבוקר המוקדמות. בכתב האישום ייחסה המאשימה לנאשם עבירה של הסתה לאלימות, בגין אמירת דברי שבח ואהדה למתפרעים ברשומה שפרסם.
93. באישום השני הואשם הנאשם בעבירה של הסתה לאלימות, בכך שבערב 2022.4.24 בכנס שהתקיים ברחבה הסמוכה למסגד הגדול בלוד, בנוכחות קהל שמנה עשרות רבות של אנשים, נשא הנאשם נאום ובו הביע דברי שבח ואהדה למעשי אלימות שנקטו כלפי שוטרים בהר הבית.
94. ההגנה טענה כי הנאשם הביע בדבריו תמיכה במתפללים המוסלמים שהגנו על מסגד אל-אקצא בעצם נוכחותם הלא אלימה במקום חרף תקיפתם בידי השוטרים, וביקשו לקבוע כי עסקינן בדברי תמיכה שהביע הנאשם להתנגדות הגנתית לא אלימה, שאינם עולים כדי עבירה.
95. יתרה מכך, טענה ההגנה כי עמדת המאשימה והגשת כתב האישום נגד הנאשם משמען, העדפת "הנרטיב" של השוטרים, אל מול "הנרטיב" של הציבור המוסלמי. בהתאם לנרטיב המוסלמי, המשטרה היא שפעלה בברוטליות רבה כלפי המתפללים באל-אקצא בכל עת שנתקלה בהתנגדות קלה, לרבות על ידי השלכת רימונים ופגיעה במתפללים. לכן הטענה היא, כי המתפללים הם שמותקפים במקום הקדוש להם והמשטרה היא שנוקטת באלימות כלפיהם.

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

96. עוד טענו הסנגורים, כי עצם העמדת הנאשם לדין פלילי בגין דבריו בנאום וברשומה, פוגעת בליבת זכותו המורחבת לחופש "ביטוי פוליטי", תוך התערבות גסה של המדינה בשוק הדעות הפוליטי, בניסיון לפוליטיזציה של מערכת המשפט בסוגיית אל-אקצא, והשתקת קולו של המיעוט הערבי מוסלמי בישראל באופן קיצוני.

97. יוצא אפוא שבשני האישומים נדרשת הכרעה בסוגיות שלהלן: השאלה הראשונה, **למי התייחס הנאשם ברשומה ובנאום**: למתפרעים האלימים שהפרו את הסדר באופן חמור, פגעו בשוטרים ופצעו אותם? או למתבצרים שבהתנגדותם **הלא אלימה** הגנו על מסגד אל-אקצא מפני תוקפנות השוטרים? השאלה השנייה, גם אם הרשומה הופנתה כלפי המתפרעים, האם עסקין ב"נרטיבים" שונים של המשטרה הרואה במתפרעים תוקפים, אל מול הציבורי הערבי שרואה בכוחות המשטרה כתוקפניים באופן בלתי מוצדק ומידתי? השאלה השלישית, אם הפרסומים מבססים את יסודות עבירת ההסתה לאלימות, האם מדובר ב"ביטויים פוליטיים" החוסים ומוגנים תחת הזכות החוקתית לחופש הביטוי?

הפרק המשפטי – מעמדו של הביטוי הפוליטי

98. הפסיקה הכירה במעמדו המיוחד של הביטוי הפוליטי, בשל תפקידו החשוב מאין כמותו במשטר דמוקרטי, "היהלום שבכתר חופש הביטוי", כהגדרתו של כב' השופט נ' הנדל בבג"ץ 5239/11 **אורי אבנרי נ' הכנסת**, פסקה 24 (15.4.2015).

99. בהלכה שדנה במשמעות הביטוי הפוליטי אל מול עבירת העלבת עובד ציבור, גם היא כאמור חריג לחופש הביטוי, חזר בית המשפט והדגיש את מעמדו המיוחד של הביטוי הפוליטי שניתן לראות בו הלב הפועם של הדמוקרטיה ואמצעי להבטחת זכויות יסוד נוספות. ככזה, נקבע כי מתחייבת הגנה רחבה יותר ובחינה זהירה בהחלת המשפט הפלילי כלפיו, כך ברע"פ 5991/13 **אליצור סגל נ' מדינת ישראל** (2.11.2017) (להלן: "עניין סגל"), בחוות דעתה של הנשיאה (בדימוס) השופטת מ' נאור (אליה הצטרפו כל יתר שמונת חברי ההרכב המיוחד):

"בין כל הביטויים שמור מקום של כבוד לביטוי הפוליטי. [...] חופש הביטוי הוא זכות-בת של הזכות לכבוד האדם וכי ביטויים המצויים בגרעין חופש הביטוי יימצאו גם בגרעין הזכות לכבוד, ולהפך. הביטוי הפוליטי מצוי בליבת חופש הביטוי ובו מתקיימים במידה הרבה ביותר כל הרציונלים שביסודה של זכות זו [...]"

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

ובהמשך :

"הביטוי הפוליטי הוא אמצעי למימוש חירותו וסגולותיו של הפרט וגלום בו ערך חברתי משמעותי. הוא מאפשר, אולי יותר מכל ביטוי אחר, להגשים את הרכיב הדמוקרטי של חופש הביטוי. הביטוי הפוליטי הוא תנאי הכרחי להחלפת דעות, לזרימת מידע ולקיומו של שיח חופשי שבלעדיהם לא ניתן לגבש עמדה בנושאים אשר על סדר היום הציבורי וליטול חלק בהליך הדמוקרטי. בלא ביטוי פוליטי אף לא יתאפשר פיקוח אפקטיבי על השלטון [...] בשל כל אלה עלול הביטוי הפוליטי שלא לשאת חן בעיני השלטון, ועל כן הוא זקוק להגנה מיוחדת מפני התנכלות מצדו [...]"

100. לצורך בחינה אם ביטוי הוא "פוליטי" נקבעו קווים מנחים, כגון תוכן הביטוי, אופיו של המתבטא, הקשרם הכולל של הדברים, ומטרות הביטוי (בג"ץ 606/93 קידום יזמות ומו"לות (1981) בע"מ נ' רשות השידור, פ"ד מח 1(2), 13 (1994)). בעניין סגל הובהר, כי לתוכן הביטוי יש מעמד בכורה, וככל שהוא דן בנושא ציבורי רחב יותר והמתבטא הוא דמות ציבורית, תגדל הנטייה לסווגו כפוליטי. והודגש כי תוכן הביטוי – מקובל או שנוי במחלוקת – אינו רלוונטי להגדרתו כפוליטי.

101. ודוק, גם אם סווג ביטוי כפוליטי, אין פירוש הדבר שהוא זוכה לחסינות מלאה רק בשל כך, משום שחברה דמוקרטית רשאית להגן על עצמה מפני ביטויים שעלולים להוביל לאלימות. לפיכך נקבע כי ביטוי פוליטי המקים "אפשרות ממשית" להביא למעשה אלימות, יוצא מגדר "כללי המשחק" הלגיטימיים בשיח הציבורי, ומבסס עבירה פלילית של ההסתה לאלימות (רע"פ 5906/22 אריאל נ' מדינת ישראל (5.12.2022) (להלן: "עניין אריאל"); ע"פ 2831/95 אלבה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(5) 221 (1991)).

יפים לענייננו דברי כב' השופט ח' כבוב בעניין אריאל:

"[...] אין הפרט רשאי להתבטא באופן החותר תחת כללי המשחק הדמוקרטיים הבסיסיים ביותר, ולאחר המעשה לדרוש את הגנת הביטוי הפוליטי".

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

מן הכלל אל הפרט

האם הרשומה והנאום הם ביטויים פוליטיים?

102. תפיסות העולם הלאומיות-דתיות בנוגע להר הבית ומסגד אל-אקצא הן ללא ספק בעלות משמעויות פוליטיות שלא ניתן להפריז בחשיבותן. מסגד אל-אקצא עומד במרכז הדיון הציבורי מהטעונים והחשובים במעלה, וכמעט שאינו יורד מסדר היום האזורי. מכאן, שלא יכול להיות חולק כי אמירותיו של הנאשם בפרסום הרשומה בפייסבוק ובנאום שנשא בחודש רמדאן באפריל 2022, אשר בהן הוא התייחס למסגד אל-אקצא, הן ביטויים פוליטיים. כך נובע גם ממעמדו הציבורי דתי של הנאשם, לצד העובדה שאת הנאום הוא נשא בכנס פוליטי, בנוכחות נושאי תפקידים ציבוריים ובהם חבר כנסת. לפיכך, דברי הנאשם ברשומה ובנאום מחייבים בחינה זהירה מוגברת כנגד עבירות ההסתה לאלימות המיוחסות לו.

תרגום הביטויים הרלוונטיים מהשפה הערבית לעברית

103. מחלוקת ראשונה שהתגלעה בין הצדדים עניינה בתרגום ופרשנות ביטויים בשפה הערבית שבהם השתמש הנאשם ברשומה ובנאום, אשר משמעותם שאובה מהאסלאם והתרבות הערבית. המאשימה הסתמכה בעניין זה על עדותו של רפ"ק ד"ר אושרי ברטל (להלן: "רפ"ק ברטל"), מזרחן בהשכלתו והכשרתו המקצועית. מנגד, ההגנה טענה לחוסר קבילות של עדותו, בהיותה עדות סברה, ומשום שהוא לא ערך חוות דעת מומחה כדין, ועתרה להעדיף את עדות הנאשם והסבריו הפרשניים במלואה.

104. הפסיקה דנה בקבילות עדות מומחה שלא קדמה לה הגשה של חוות דעת, וקבעה כי החובה לעריכת חוות דעת בכתב, בנוסחה לפי סעיף 24(א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, נועדה לאפשר את הגשת חוות הדעת, כחריג לכלל האוסר קבלת עדות מפי השמועה, כך שתייתר את שמיעת עדות המומחה. לצד זאת, בהליך הפלילי, חלה חובה על המאשימה, בהתאם לסעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, להעביר להגנה את כל חומרי החקירה, ומכאן הצורך בחוות דעת בכתב. עם זאת, נקבע כי העדרה של חוות דעת ערוכה כדין, הוא פגם צורני שאין משמעו כי עדות המומחה מטעם המאשימה אינה קבילה כראיה. כל זאת בלבד שהמסמכים העומדים בבסיס עדות המומחה הועברו להגנה והוא מסר את עדותו בבית המשפט, וכך נשמרה זכותה של ההגנה למשפט הוגן (ע"פ 2842/10 קלדרון נ' מדינת ישראל (23.1.2012); ת"פ (מחוזי מרכז) 17577-02-18 מדינת ישראל נ' כהן (16.3.2023)).

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

105. בעניינינו, היות שהמסמכים שערך רפ"ק ברטל (ת/ת-27) הועברו להגנה עם חומר החקירה, והוא מסר עדות מפורטת על אודותיהם ונחקר על ידי ההגנה, אין בסיס לבקשה לדחיית עדותו מטעמים של העדר קבילות מחמת העדרה של חוות דעת ערוכה כדין.

106. עם זאת אבהיר, במסמכים שערך רפ"ק ברטל (ת/ת-26) ו-ת/ת-27 הוסיף העד ניתוח ראייתי משפטי, לרבות בהתייחסו לסוגיות שלא עלו במשפט, באופן החורג מעדות "מומחה". מובן שאתעלם מאמירות אלו, כפי שעשתה בהגינות גם המאשימה בסיכומיה, ואתייחס אך ורק לתרגום והפרשנות של המונחים בשפה הערבית הרלוונטיים לעניינינו.

107. לגופו של עניין, המחלוקת על תרגום ביטויים ספציפיים מתוך הרשומה והנאום מצומצמת ועיקרה בפרשנות, בשל ריבוי יחסי של משמעויות למילים שונות שבהן השתמש הנאשם. ואומר כבר, הבדלי התרגום אינם משפיעים על מסקנותיי בניתוח הרשומה והנאום.

108. תרגום הביטויים הצריכים, כעולה מעדויות הנאשם ורפ"ק ברטל הוא כדלקמן (פרוטוקול הדיון המוקלט מיום 2.11.2022 החל מעמ' 31, בשילוב עם ת/ת-27):

המושג "רבאט" מתייחס לאזור מבוצר בו מתנהלים מאבק צבאי, או הגנה על מקום קדוש מול האויב (פרוטוקול עדות רפ"ק ברטל מיום 2.11.2023 עמ' 31 שר' 4 – 7, שר' 13, 16; עמ' 32 שר' 26 – 27). בהתאמה המושגים "מראבטון", "מראבטאת" – תורגמו כ"מתבצרים" או "מגנים" (בלשון זכר ונקבה). בחקירתו הנגדית אישר רפ"ק ברטל את עמדת ההגנה והנאשם, כי המושג "רבאט" יכול להתפרש גם כמקום של "קשירה" (עדות ברטל מיום 2.11.2023 עמ' 43 שר' 1 – 15). בהמשך אישר, בתשובה לשאלות ההגנה, כי זהו מונח הקשור לנוכחות במסגד בין התפילות, אך זאת במקום שיש מחלוקת לגבי הבעלות במקום (עמ' 46), וכי מטרתו "הג'יהאדית" היא שמירה על המסגד הקדוש למוסלמים, ולא במובנו המלחמתי השגור.

הביטויים "אלמעתיקפון", "אלמעתיקפאת" (בזכר ובנקבה), נגזרו מהמילה "אעתיקאף", שהוא מנהג של התבודדות והתבוננות עצמית של חשבון נפש (ולא התנהגות אלימות) (עמ' 60 שר' 4 – 5), ומתייחס לעשרת הימים האחרונים ברמדאן, והמקודשים ביותר בו, כאשר נהוג לשהות באל-אקצא ולהתבודד, כפי שהסביר הנאשם. משמעות הביטוי "ג'יהאד" היא "לשאוף" או "להתאמץ" וכמו כן "להילחם למען אללה" – ביטוי נפוץ בהלכה המוסלמית כ"מלחמת קודש" (עמ' 58 שר' 11-14). לצד זאת הג'יהאד יכול שיהא באמצעות תרומה כספית (עמ' 47, עמ' 48 שר' 15). בחקירתו הנגדית אישר רפ"ק ברטל כי "ג'יהאד" יכול להתפרש כמושג לא אלים בהתאם להקשרו (עמ' 54, שר' 15). "מקאומה אלבאסלה" – התנגדות אמיצה, שלפי עדות רפ"ק ברטל היא אלימה.

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

כתב האישום השני, אישום הראשון – ניתוח הרשומה שפרסם הנאשם בפייסבוק

109. כאמור, הנאשם פרסם בחשבון הפייסבוק שלו ביום 22.4.2022 בשעה 06:04 רשומה בשפה הערבית, שזה תוכנה במקור (ת/24):

”قائمة الشرف
الشباب , الاشاوس , المرابطون والمرابطات , الحرائر , المعتكفون
والمعتكفات
هذه هي قائمة الشرف المجاهدة , التي دهست انف الاحتلال الإسرائيلي ,
ويدمائها منعت منه تقسيم المسجد الأقصى
هذه هي قائمة الشرف التي أظهرت بعض المنتفعين من السياسيين في
إسرائيل من ان يوهمو الرأي العام باي دور لغيركم في حماية المسجد الأقصى
.....
هذه هي قائمة الشرف التي جعلت بعض أعضاء الكنيسة يظهر زيفهم
وتظهر قزيمتهم امام الرباط والجهاد والمقاومة الباسلة
هذه هي قائمة الشرف التي جعلت الدنيا كلها ترى ان إسرائيل ليست دولة , بل
عصابة مافيا تفتقر لادنى معيار أخلاقي
يا اهل هذه القائمة : سيروا على بركة الله , حيا الله رباطكم وجهادكم
ومراغمتكم , انتم الابطال و فقط انتم , ووالله ان إسرائيل قوتها وشرطتها
وجيشها او هن من بيت العنكبوت , والنصر لكم باذن الله العزيز الجبار
والخزي والعار لكل المتخاذلين والامعات , ولا عزاء للرومانسيين من أبناء
جلدتنا”

110. להלן תרגום הרשומה לשפה העברית (ת/27) כמפורט בכתב האישום (בשים לב שהפרסום המקורי היה ארוך יותר, אך הוא צומצם בכתב האישום, ואליו אתייחס, באין מחלוקת או טענה אחרת בהקשר זה), כדלקמן:

”רשימת הכבוד... הצעירים, האמיצים, אלמראבטון ולמראבטאת, אנשי החופש, אלמענתקפון ואלמענתקפאת. זוהי רשימת הכבוד הג'יהאדית, אשר דרסה את אפו של הכיבוש הישראלי ובדמה מנעה ממנו את חלוקת מסגד אל-אקצא. זוהי רשימת הכבוד אשר חשפה חלק מאותם מנהיגים פוליטיים בישראל אשר מעוררים מחשבות שווא בקרב דעת הקהל מכל מחשבה אחרת מלבד הגנה על אל-אקצא. זוהי רשימת הכבוד שגרמה לחלק מחברי הכנסת שזיזום ייחשף וגם נחשפה גמדותם מול רבאט, ג'יהאד והתנגדות אמיצה [...]. אללה יברך את הרבאט שלכם, הג'יהאד שלכם ובריאותכם. אתם הגיבורים ורק אתם, באללה

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

שישראל כוחה, המשטרה והצבא שלהם חלשים יותר מבית (קורי) העכביש.
הניצחון הוא שלכם בעזרת אללה היקר והאדיר" (הדגשה שלי, א"א).

111. לפי המוסכם ובהמשך לעדות הנאשם, תפיסתו הפוליטית דתית-לאומית של הנאשם, היא כי מסגד אל-אקצא והמתחם בכללותו שייך למוסלמים, אין ליהודים זכות בו, ואין לאפשר להם דריסת רגל במקום שכן הם מסכנים אותו. מתוך הצורך להגן על מסגד אל-אקצא המקודש למוסלמים, טען הנאשם בעדותו כי הוא קרא לנוכחות של מתפללים מוסלמים במקום, במיוחד בעשרת הימים האחרונים ברמדאן המקודשים ביותר. הנאשם הסביר כי לתפיסתו, המתבצרים והמתבודדים, "אלמראבטון" ו"אלמעתיקפון", הגנו בגופם על מסגד אל-אקצא מפני פלישה של יהודים, פגיעה בו וחלוקתו, והם הותקפו על ידי השוטרים, ולא ההפך.

112. בד בבד טען הנאשם שהוא מעולם לא הסית לאלימות או לעימות עם שוטרים. לדבריו הוא מסתייג לחלוטין מכל סוג של אלימות, ואף מתנגד בתוקף להכנסת אבנים לאל-אקצא. אשר להתפרעויות במקום, אמר הנאשם כי כניסת כוחות משטרה היא שגורמת לאלימות, משום שהשוטרים תוקפים את המתפללים בברוטליות, ובתגובה המתפללים מגיבים על עצמם באבנים "מזעריות" שהם מכניסים למקום מבעוד מועד בהיותם למודי ניסיון (עדות הנאשם, פרוטוקול מוקלט מיום 19.4.2023 עמ' 116 שר' 10 ואילך):

"[...] מה המשטרה עושה? באה נכנסת עם כוחות לפתח הדלתות של המסגד והדבר הראשון ששומעים המתפללים בום בתוך המסגד, רימונים, כדורי גומי, כדורי גז, רימוני גז, אני שאפתי גז בעצמי בשנים קודמות, זה מה שקורה, כבודה, עכשיו, זה מה שקרה גם באותו אירוע שאני דיברתי עליו לאורך כל השבוע, לא אני קראתי לאנשים להתעמת עם כוחות הביטחון, אני תיארתי בנאום שלי את מה שקרה, מי שמבין א' ב' יקרא את הנאום שלי מילה במילה יראה שאני מתאר מה שקרה, לא מדבר לאנשים במסגד, אני דיברתי לאנשים שיושבים מולי, לא לאנשים במסגד. נכון, אני אמרתי את הבחורים שישבו בתוך המסגד מה, אין סימטריה, אין מה להשוות בין הברוטליות של המשטרה עם כל הנשק שלה לבין קצת אבנים וקצת קרשים, לא אני אמרתי לאנשים 'קחו אבנים וקחו קרשים וקחו ברזלים תתקפו את המשטרה בחזרה', לא, אפילו את זה לא אמרתי, אני אמרתי 'אין סימטריה, אין מה להשוות בין זה לבין זה' ואמרתי את הדברים אחרי שהאירועים, כבודה, הסתיימו, לא אני גרמתי, המדינה טוענת שהדברים שלי הם שעשו אלימות, לא אני גרמתי לאלימות, מי שגרם לאלימות זה העוול

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

שגרמה המשטרה לאנשים שבתוך המסגד, מי שגרם לאלימות זה הפריצה של
השוטרים לתוך המסגד, אני פשוט מאוד תיארתי מה שקרה שם."

בדברים אלו הסביר הנאשם את תוכן הרשומה ואת תוכן הנאום, וטען כי הוא לא קרא לאלימות ולא עודד אותה, אלא תיאר את המצב שהיה קיים באל-אקצא, ומה גם שכוחות המשטרה הם האלימים כלפי המתפללים אשר נאלצים להגן על עצמם (ראו גם פרוטוקול מוקלט מיום 19.4.2023 עמ' 119 שר' 4 – 7, ועמ' 121 שר' 9 – 10).

מן הכלל אל הפרט

113. התקשיתי לקבל את הסברי הנאשם לדבריו ברשומה ובנאום, משום שהם עומדים בסתירה לתוכנם הברור המדבר בעד עצמו. אין עסקינן ב"תיאור מצב קיים" כפי שטען הנאשם בעדותו, אלא באהדה ודברי שבח ברורים כלפי המתפרעים במאבקם האלים בכוחות המשטרה.

114. ניתוח הרשומה מלמד כי היא הופנתה אל המתפרעים האלימים: באמירתו "רשימת כבוד ג'יהאדית, אשר דרסה את אפו של הכיבוש הישראלי ובדמה מנעה ממנו את חלוקת מסגד אל-אקצא" (הדגשה שלי, א"א), התייחס הנאשם למאבק, בו עלה בידי "צעירים אמיצים" לדרוס את כוחות המשטרה והצבא בדמם. בחירת המילים של הנאשם, שנאמרו בשפה הערבית היא שפת האם שלו, לא מותירה מקום לספק כי הוא בחר לצייר בדבריו תמונה של מאבק אלים בין מתפללים לכוחות המשטרה והצבא, שלדידו הסתיים בדריסתם של השוטרים בדמם של המתפללים. אך מובן כי דברים אלו אינם מתארים "התנגדות לא אלימה" על אל-אקצא בעצם מצוות הנוכחות במקום, כטענת ההגנה, אלא מאבק אלים.

115. זאת ועוד, הכתרת התנהגותם של "הצעירים האמיצים" כ"ג'יהאד" ואת התנגדותם כ"אמיצה", מתיישבים עם פנייה אל המתפרעים בהר הבית, על רקע ההתפרעויות העזות שהחלו שבוע קודם לפרסום הרשומה בשישי 14.5.2022, והשכם בבוקר עובר לפרסום הרשומה. התייחסות הנאשם אל "אלמראבטון ולמראבטאת" – המתבצרים והמגנים, "אלמעתיקפון ואלמעתיקפאת" – מי שקשרו את עצמם אל המסגד והתבודדו בו, אין בה להעלות או להוריד מהמסקנה כי את דברי השבח המפורשים הפנה הנאשם אל המתפרעים האלימים.

116. בהמשך התייחס הנאשם ברשומה לפערי הכוחות בין הצדדים: "[...] באללה ישראל כוחה, המשטרה והצבא שלהם חלשים יותר מבית (קורי) העכביש", ואחר כך לניצחון במאבק: "הניצחון הוא שלכם בעזרת אללה היקר והאדיר". דברים אלו ודאי שאינם עולים בקנה אחד עם

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

התנגדות "בלתי אלימה", בשעה שבמקום התרחשו הפרות סדר קשות, אלא עם מעשים אקטיביים של "צעירים אמיצים" במאבקם האלים לא רק מול המשטרה אלא גם מול הצבא.

117. הוסיף הנאשם וכתב, כי הצבא וכוחות המשטרה חלשים יותר "מבית קורי העכביש". בעדותו הסביר כי הביטוי לקוח מהקוראן, כך בדברי הנאשם (פרוטוקול מוקלט 19.4.2023, עמ' 124, שר' 1 ואילך):

" [...] המונח הזה כבר מוכר לכל העולם "איוון מן בית אל אלנקבוט" זה הפך למונח, אבל הוא גם פסוק בקוראן. 'הבית הכי חלש בעולם הוא בית קורי העכביש', זה מונח מהקוראן, אבל כמונח, אני לא מדבר עכשיו כפסוק מהקוראן, כמונח הוא מונח שיצא לאור ככה ונהיה מוכר".

אולם אני סבורה שהשימוש שעשה הנאשם בביטוי זה, שמטרתו להדגיש את הזלזול במשטרת ישראל וכוחות הביטחון ברור, אף מבלי להתייחס לאמירות המוכרות שהשמיעו לא פעם אויבי ישראל, אשר חקוקות בזיכרון הישראלי הקולקטיבי – והנאשם אישר בחקירתו הנגדית כי הוא מודע להן.

118. אשר לטענת הנאשם לפיה הוא התייחס ברשומה ובנאום ל"תיאור תמונת המצב" בהר הבית, לא אוכל לקבלה. בדבריו ברשומה חרג הנאשם מתיאור המצב, והביע את דעתו על היחס שיש ליתן למתפרעים האלימים, שהוא יחס של כבוד לגיבורים.

119. זאת ועוד, הנאשם אישר בעדותו לשאלת התובע לאחר שהוצג לו סרטון שתיעד התפרעות אלימה בהר הבית, כי הוא אכן התייחס ברשומה שפרסם אל המתפרעים (פרוטוקול מוקלט מיום 19.4.2023 בעמ' 144 שר' 20 ואילך):

"ש. תראה, הפוסט שלך מיום 22.4.2022 שבוע אחרי האירועים האלה [...]

ת: כן.

ש: הוא מתייחס לאירועים האלה, נכון?

ת: כן.

ש: אותה רשימת כבוד ג'יהאדית זה האנשים שראינו בסרטון, נכון?

ת: נו? נניח, כן.

ש: וכשכתבת 'דרסו את אפו של הכיבוש הישראלי'.

ת: כי הם נכנסו להתפלל והכיבוש הישראלי נכנסה אליהם למסגד והם דרסו את אפו.

ש: אז דרסו את אפו זה הפעולה שלהם עם האבנים והזיקוקים נגד המשטרה?

ת: אני אמרתי את זה.

ש: כן?

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

ת: אני לא, לא הכחשתי את זה.

ש: בסדר.

ת: למה אתה חוזר על זה? אני לא הכחשתי את זה.

ש: עוד לא שאלתי.

ת: אני הזדהיתי עם האנשים, אני הזדהיתי עם האנשים שנשפך דמם ללא עוול בכפם."

בהמשך חקירתו הנגדית חזר בו הנאשם מדברים אלו, ואמר כי בביטוי "ההתנגדות האמיצה" הוא לא התייחס למתפרעים שיידו אבנים וירו זיקוקים נגד המשטרה, אלא לנוכחותם האמיצה של המתפללים באל-אקצא, חרף האלימות המשטרתית שבגינה הם נאלצו להתגונן עם אבנים קטנות (פרוטוקול מוקלט מיום 19.4.2023 עמ' 146). אלא שהתרשמתי, כי תשובתו הראשונה לשאלות התובע הייתה כנה וברורה, והיא מתיישבת היטב עם תוכן דבריו ברשומה.

מטעמים אלה השתכנעתי כי הנאשם, במודע ובמכוון, התייחס ברשומה שפרסם אל המתפרעים האלימים בהר הבית, ושיבח אותם במילים מלאות הדר ואהדה הגובלים בהערצה.

120. בנוגע למונח "ג'יהאד", נתתי דעתי כי לפי מקורות האסלאם אין הכרח שמשמעותו היא התנגדות אלימה, לכך הסכים גם עד התביעה רפ"ק ברטל. אלא שהפרשנות הנכונה לענייננו נגזרת מתוכן הרשומה ולא רק מההגדרה המילונית של המונח ג'יהאד. לנוכח הדברים הברורים שכתב הנאשם אין זה סביר בעיניי, ואף מיתמם, לקבל את טענת ההגנה כי הוא התייחס לג'יהאד כאל "מאמץ" המתפללים ששהו במקום והגנו על קדושתו בעצם נוכחותם, ומבלי שנקטו בהפרות סדר אלימות. נהפוך הוא, תוכן הרשומה מתיישב עם תיאור ברור של מאבק אלים, שבו יש "גיבורים מנצחים" – הם המתפרעים, ומולם חלשים שמפסידים – הם השוטרים והצבא. הלכה למעשה, קיימת הלימה בין דברי הנאשם, לבין הפרשנות המקובלת של המונח "ג'יהאד", הוא "מלחמת קודש".

121. זאת ועוד, הרשומה פורסמה בשעה 04:06, והפרות הסדר החלו קודם, לכל המאוחר בשעה 15:05 בהשלכת אבנים, וחפצים וזיקוקים לעבר שער המוגרבים שמעברו השני עמדו השוטרים (דוח פעולה מאת השוטר באסל ביסא ת/19; דוח פעולה מאת סנ"צ דביר תמים מיום ת/36, שבו תיאר כי כבר בשעה 00:03 הוא הוקפץ לשער המוגרבים, בעקבות הודעה על עשרות אלפי צעירים שהחלו באיסוף אבנים והתארגנות להפרות סדר לכיוון המוגרבים והכותל). משמע, כי בעת שפרסם הנאשם את הרשומה כבר החלו ההתפרעויות, והן נמשכו גם שעות אחרי כן.

122. אשר לסוגיה אם עסקינן ב"נרטיבים שונים" בשוק הדעות הפוליטי, כטענת ההגנה, כשהנרטיב של הציבור המוסלמי הוא כי השוטרים הם שתוקפו את המתפללים במסגד אל-אקצא שמצידם מגנים על עצמם בלית ברירה מפני השוטרים, או ההיפך. אין בידי לקבלה.

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

123. כאמור, מעדויות השוטרים וראיות שהוגשו בהסכמה נחשפה תמונה קשה של ההתפרעויות שהתרחשו בהר הבית בימי שישי במועדים 15.4.2022 ו-22.4.2022. אז השליכו מתפרעים רבים, חלקם רעולי פנים, מאות אבנים גדולות וסלעים שהוכנו מראש כלפי שוטרים, וירו זיקוקים לעברם. בכך סיכנו המתפרעים את השוטרים והמתפללים בהר הבית ובכותל המערבי, ולא בכדי נאלצו השוטרים לפרוץ אל המקום ולהשליט בו סדר.

124. עובדות אלו נלמדו מעדות סני"צ דביר תמים (פרוטוקול המוקלט מיום 2.1.2023 בעמ' 132 – 139, ו-ת/36); מסרטון שתיעד את חלקן הקטן של המהומות בהר הבית (ת/20א); בדוח הפעולה "הפרות סדר בשטח הר הבית – פסח 2022" (ת/28) מאת סני"צ דניאל מזרחי, מפקד יחידת המקומות הקדושים, בו תיאור מפורט להפרות סדר קשות ביום שישי 15.4.2022 ע"י מאות רעולי פנים, באמצעות יידי אבנים וירי זיקוקים לעבר שוטרים בגינם נעצרו 470 מתפרעים, והתפרעויות דומות שהתרחשו ביום 22.4.2023, כמו כן התייחס הדוח לפריצת שוטרים להר הבית תוך סיכון חייהם (ראו גם ת/29 ו-ת/30); כתבות מאתרי חדשות שונים בצירוף תמונות, בגין דיווח עיתונאי נרחב בכלי התקשורת על התפרעויות הקשות בהר הבית, ותמונות שתיעדו מערומי אבנים גדולות ביום שישי 15.4.2022 וביום 22.4.2022 (ת/25).

125. לא למיותר להדגיש, כי התרשמתי ללא סייג ממהימנות קציני המשטרה שהעידו לפניי, ומהסברם כי אלמלא החלו הפרות הסדר האלימות בהר הבית שסיכנו פגיעה בנפש, לא היו השוטרים נכנסים אל המקום, כעולה מדברי סני"צ תמים (פרוטוקול מוקלט מיום 2.1.2023 בעמ' 137 שר' 28):

**"ש: דיברת מקודם על פקודת הפריצה, באיזה סיטואציות בעצם פורצים לשטח הר הבית?
ת: הפריצה להר הבית, תכליתה אחת. מטרת כוח פריצה להר הבית הוא ביצירת הפעלת הפקודה זה מניעת זריקת אבנים, חפצים, סיכון חיי אדם בתוך הכותל המערבי. כיוון שיש קיר משותף והר הבית נמצא 12, 14, 15 מטר יותר גבוה מאשר הכותל, תחשוב שאבן שנופלת 15 מטר או סלע שנופל 20 מטר על ראש של מישהו מה זה יכול לעשות, ושם מפעילים את הפקודה.**

**ש: ובאותו יום בבוקר כלומר, מתי, איך בעצם מתרחשת הפריצה? כלומר, בעקבות מה?
ת: בעקבות השלכה של אלפים, של אלפי אבנים, ירי זיקוקים לתוך רחבת הכותל, לתוך השוטרים שהיו בגב כותל. כתוצאה מאותו אירוע משמעותי החליט מפקד המרחב לפרוץ, להפעיל את הפקודה."**

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

126. אשר על כן, איני מקבלת את טענת ההגנה שעסקינן במתח שבין "נרטיבים" סותרים של המשטרה לעומת הציבור המוסלמי, משום שמדובר בעובדות. באותה עת התרחשו בהר הבית התפרעויות נרחבות, אלימות ומסוכנות על ידי מוסלמים כלפי כוחות הביטחון, ביידוי אבנים וירי זיקוקים לעברם ולעבר רחבת הכותל המערבי. לכן, לא מדובר בקרב נרטיבים, כי אם בתמונת המציאות שהייתה באותם ימי שישי בהר הבית.

127. מנימוקים אלה ולפי מבחן המהות, אני קובעת כי הוכח היסוד העובדתי בעבירת ההסתה לאלומות, בגין פרסום דברי שבח ואהדה מפורשים של הנאשם כלפי מי שנקטו באלומות נגד כוחות הביטחון והתפרעו בהר הבית.

128. ובנוגע לסוגיה האחרונה, קרי מעמד הרשומה כביטוי פוליטי אל מול הזכות המוגברת לחופש ביטוי. מלכתחילה קבעתי כי דברי הנאשם קשורים בטבורם לתפיסה פוליטית לאומית-דתית ולכן הם "ביטוי פוליטי". הדגשתי את מעמדה הרם של הזכות החוקתית לחופש הביטוי, שהיא כאמור "נשמת אפה" של כל דמוקרטיה, ומתוכה נגזרות זכויות יסוד נוספות. ועם זאת, הזכות לחופש ביטוי אינה זכות מוחלטת שמבטלת תחתיה זכויות מתנגשות חשובות אחרות, כדוגמת הזכות לשלמות הגוף והביטחון האישי.

129. דברי הנאשם בתמיכתו המפורשת באלומות כלפי שוטרים, בשילוב עם הסיכון שנבע מהתנהגות המתפרעים כלפי השוטרים, הוא בבחינת חציית קו אדום. לכן, הגם שדבריו מבטאים תפיסה פוליטית של המיעוט בישראל, שלא יכול להיות חולק בדבר חשיבות השמעת קולו, משקבעתי כי דבריו הסיתו לאלומות על דרך השמעת דברי שבח, עידוד ואהדה, הם אינם ראויים להגנה של הזכות לחופש ביטוי.

130. זאת ועוד, השתכנעתי כי פרסום הרשומה על ידי הנאשם בהיותו דמות רבת השפעה בקהילתו, בתפוצה רחבה ובעת ששררה אווירה ציבורית מתוחה בהר הבית ומסגד אל-אקצא, הקימה "אפשרות ממשית" לעשיית מעשי אלימות בעטיו של הפרסום.

131. ובנוגע ליסוד הנפשי בעבירת ההסתה, הנאשם ניסח את הרשומה בקפידה בשפתו הציורית, במילים אמוציונליות שבהן בחר. אך ברור מאלי, כי הוא היה מודע היטב לתוכנה המסית של הרשומה, ולאפשרות הממשית שהיא עלולה לחולל אלימות בתקופה המקודשת ביותר למוסלמים בחודש רמדאן, ובעת שאירועי אלימות קשים היו מנת חלקו של מתחם הר הבית.

מהטעמים אלה, הגעתי למסקנה כי בפרסום דבריו ברשומה ביצע הנאשם עבירה של ההסתה לאלומות, שהוכחה מעבר לכל ספק סביר.

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

כתב האישום השני, אישום שני – הנאום שנשא הנאשם בכנס פוליטי ברחבת המסגד הגדול

132. הנאשם הואשם בעבירת הסתה לאלימות, בגין דבריו בנאום ביום 24.4.2022 כדלקמן:

"אני רוצה להצדיע בצדעת כבוד ותפארת, הצדעה של כבוד, אני רוצה לתת את זה לבני הנוער, שלצערי כמה מבוגדי עמנו קראו להם בריונים. הצעירים האלה ששמים רעלות פנים ומגנים על מסגד אל-אקצא המבורך בגופם החשוף עם קצת אבנים, ברזל ועצים מול מכונת מלחמה ישראלית, מגנים על מסגד אל-אקצא. אנחנו צריכים לנשק את הראש והרגליים שלהם, אלמלא אלה, ישראל הייתה מרוקנת את מסגד אל-אקצא מזמן, כל פעם שמתפרצים למסגד מה עושים? הם מביאים מספר קטן של שוטרים עם רימוני הלם ומוציאים את כולנו מאל-אקצא ונותנים לפולשים להיכנס כאוות נפשם. ללא הצעירים הגיבורים האלה שעומדים מול השוטרים, נלחמים בהם ונפצעים מהם, עלינו להצדיע להם בצדעת כבוד ותפארת" (הדגשה שלי א"א).

133. באי כוח הנאשם טענו כי גם במקרה זה הביע הנאשם בדבריו תמיכה במתפללים שבנוכחותם – הלא אלימה – חרף הברוטליות של המשטרה, הגנו על אל-אקצא, וכי המוטיב המרכזי בנאום היה קריאה לנוכחות במסגד כמצוות האסלאם, במטרה לשמור על קדושתו.

134. גם כאן אני סבורה שתוכן הדברים שאמר הנאשם ברור ומדבר בעד עצמו, אף ביתר שאת לעומת הרשומה לעיל. בדבריו פנה הנאשם אל המתפרעים האלימים באופן ישיר וברור, והביע אהדתו הרבה למעשי האלימות שביצעו, מתוך תפיסתו כי בכך הם הגנו על אל-אקצא.

135. לא יכול להיות חולק כי הנאשם התייחס בנאום אל המתפרעים האלימים, ולא אל המתפללים שבנוכחותם "הלא אלימה" הגנו על אל-אקצא, כטענת ההגנה. הדברים שאמר הנאשם בנאום ברורים עד מובהקים. הנאשם התייחס אל המתפרעים האלימים, והמחיש זאת באומרו "שמים רעלות פנים ומגנים על מסגד אל-אקצא המבורך בגופם החשוף עם קצת אבנים, ברזל ועצים מול מכונת מלחמה ישראלית" [הדגשה שלי, א"א].

136. הוסיף הנאשם והדגיש כי הוא מתכוון למאבק אלים בין המתפרעים לכוחות הביטחון, באומרו "ללא הצעירים הגיבורים האלה שעומדים מול השוטרים, נלחמים בהם ונפצעים מהם, עלינו להצדיע להם בצדעת כבוד ותפארת". במילים אחרות, הנאשם הביע דברי הלל ושבח יוצאי דופן למאבק האלים של הצעירים מול "מכונת מלחמה ישראלית", וקרא "להצדיע להם" על "מלחמתם", באבנים ברזל ועצים – שבהם הם נפצעים.

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

137. למעלה מן הצורך אומר כי העובדה שהנאשם התייחס למתפרעים האלימים נלמדת גם מהסבריו בעדותו, כי הוא גילה הזדהות עם סבלם של האנשים שהגיבו לאלימות של השוטרים כלפיהם "והחזירו" בהשלכת אבנים, אף שהסביר שלתפיסתו אין "סימטריה" בין הכוחות והמתפללים הם שנפצעים בגלל תוקפנות המשטרה (פרוטוקול מוקלט מיום 19.4.2023 בעמ' 152 שר' 14 ואילך):

- ש: כשאתה אומר 'עם קצת אבנים' זה מה שהם זרקו על השוטרים, כן?
ת: קצת אבנים שהחזיקו אותם, אפשר להבין מזה שהם זרקו את האבנים, זה לא.
ש: על השוטרים.
ת: לא אתה חכם גדול יעני גילית את אמריקה.
ש: נכון, נכון. לי זה מאוד ברור. וככה גם לגבי שאתה אומר 'ברזל ועצים' גם לזה הכוונה, נכון?
לצורך ההתנגדות לשוטרים, כן?
ת: כן.
ש: מה זאת מכונת המלחמה הישראלית? אתה כותב 'מכונת מלחמה ישראלית', השוטרים?
ת: רואים מה זה מכונות מלחמה.
ש: השוטרים?
ת: כן.
ש: ואמרת 'כמה מבוגדי עמינו קראו לצעירים בריונים'.
ת: כן. אלא שנאמתי אלה שהתכוונתי בנאום שלי אמת שאמרו על הצעירים האלה שהם בוגדים, שהם בריונים.
ש: בריונים.
ת: בריונים, בריונים, לא, לא, גם אמרו בוגדים, בוגדים ובריונים, כן.
ש: וקראו להם בריונים בגלל ההתנהגות האלימה שלהם?
ת: קראו להם בריונים, בריונים כי הם נמצאים במסגד צריכים לעלות למסגד, הם אלה שאמרו עליהם בריונים אמרו שהם היו צריכים לעזוב את השוטרים וללכת הביתה.
ש: בריון זה משהו שלילי, אלים שלילי.
ת: כן, כן, אז הם התנהגו נגד השוטרים.
ש: אתה אומר 'אחרים אמרו על הצעירים האלה שאני משבח אותם אמרו אלה בריונים'.
ת: נכון. ואני אמרתי.
ש: ואתה אומר 'אני לא מסכים'.
ת: אמרתי לאנשים האלה 'אלה לא בריונים, אלה ישבו במסגד והמשטרה תקפה'.
ש: 'אלה לא בריונים אלא צריך להצדיע להם הצדקת תפארת ולנשק להם את הרגליים'?
ת: נכון.
ש: נכון. ואמרת שהצעירים הגיבורים האלה עומדים נלחמים בהם ונפצעים.
ת: נפצעים.
ש: ונלחמים?
ת: נלחמים בהם.
ש: נלחמים בשוטרים.
ת: לא, הם השוטרים נלחמים בהם והם נפצעים, מה זה לא כל כך ברור?
ש: לא, הצעירים נלחמים בשוטרים ונפצעים.
ת: השוטרים נלחמים בהם והם נפצעים.

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

138. ואדגיש, גם אם מטרת הנאשם בנאומו הייתה לעודד צעירים מוסלמים להגיע אל מסגד אל-אקצא ולהגן על קדושתו בעצם נוכחותם בהתאם למנהגי האסלאם ומצוותיו, ואף שהתרשמתי כי הנאשם חש חרדה כנה שמא תפגע קדושתו של אל-אקצא, אין בכך להקהות מחומרת הדברים שאמר בפני קהל רב, שמשמעותם הברורה היא אמירת דברי אהדה, עידוד ושבח לשימוש באלימות כלפי כוחות הביטחון.

139. ההגנה הפנתה לתיעוד הנאום בסרטון וטענה שהתייחסות הנאשם לשימוש הצעירים ב"קצת אבנים, ברזל ועצים" נאמרה בצורה מקטינה ובמטרה להמחיש את עליבות כוחם מול אלימות כוחות המשטרה. התרשמתי אחרת. אני סבורה שבאמירה זו המחיש הנאשם את דעתו לגבי אומץ ליבם של המתפרעים האלימים, ואת נועזותם מול מה שכינה "מכונת המלחמה הישראלית", שיבח אותם על כך במילים נשגבות, עד כדי הערצתם אולי באומרו "[...] עלינו להצדיע להם הצדעת כבוד ותפארת".

140. גם במקרה זה, ביום 24.4.2022 יומיים לאחר התפרעויות אלימות בהר הבית, הייתה האווירה נפיצה ומתוחה. לכן, מאליו מובן שתהודתם של דבריו שנאמרו ברחבת המסגד הגדול בעיר לוד, לנוכח מעמדו המכובד והשפעתו על ציבור תומכיו ביססו "אפשרות ממשית" למעשי אלימות, ומאליו מובן כי הנאשם היה מודע לכך.

מהטעמים אלה, הגעתי למסקנה כי בנאום שנשא הנאשם בכנס הפוליטי בעיר לוד, הוא ביצע עבירה של ההסתה לאלימות, שהוכחה מעבר לכל ספק סביר.

אחרית דבר

141. לאחר שנתתי דעתי לראיות שהובאו לפניי ולטענות הצדדים, אני מזכה את הנאשם מעבירות ההסתה לאלימות ואיומים שיוחסו לו בת"פ 16638-07-21, משום שלא מצאתי בדברי הנאשם תוכן מסית או מאיים.

142. בת"פ 27515-05-22 הגעתי למסקנה, כי הוכחו יסודות עבירת ההסתה לאלימות מעבר לכל ספק סביר, בשתי הזדמנויות שבהן הביע הנאשם דברי אהדה ושבח לזכות המתפרעים האלימים בהר הבית, באמצעות רשומה שפרסם בחשבון הפייסבוק שלו ונאום שהשמיע בפני קהל רב ברחבת המסגד הגדול בעיר לוד.

בית משפט השלום ברמלה בשבתו בבית משפט השלום בראשון לציון

14 נובמבר 2023

ת"פ 16638-07-21 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)
ת"פ 27515-05-22 מדינת ישראל נ' אלבאז(אסיר)

143. קבעתי כי דברי השבח והאהדה הברורים שהביע הנאשם כלפי מתפרעים אלימים בהר הבית בחודש רמדאן באפריל 2022, הם ביטויים פוליטיים החוסים תחת זכות מגברת לחופש הביטוי. עם זאת, הגעתי למסקנה כי התבטאויות הנאשם חצו גבול מסוכן, משום שהם הקימו אפשרות ממשית לעשיית מעשי אלימות.

144. ואם ישאל השואל, הכיצד הדברים מתיישבים עם דרכו של הנאשם שפעל במשך שנים למניעת אלימות והרגעת הרוחות במגזר הערבי בתקופות של מתח, אומר כי התרשמתי שיש הבחנה בתפיסתו "בין קודש לחול". כתב האישים הראשון מתייחס לתקופה שלאחר ההתפרעויות בעת מבצע "שומר החומות". אז פעל הנאשם מתוך שליחות ציבורית ואינטרס יהודי-ערבי משותף בעיר לוד, תוך ניצול מעמדו המכובד ויכולת השפעתו. ואולם, בנוגע למסגד אל-אקצא, הנאשם מחזיק בדעה שקיימת סכנה בכניסת יהודים שיפגעו בקדושתו ויביאו אפילו לחלוקתו. לכן, התפרעות המוסלמים נתפסת על ידו כהגנה לגיטימית על מסגד אל-אקצא.

145. בכך יש הסבר, לדעתי, לפער שבין פועלו רב השנים של הנאשם למניעת אלימות במרחב הציבורי בשיתוף פעולה עם כוחות הביטחון, לבין דברי האהדה והשבח שגילה כלפי מעשי המתפרעים האלימים שפגעו בשוטרים וכוחות ביטחון וסיכנו את המתפללים בהר הבית ובכותל המערבי.

סופו של דבר, אני מרשיעה את הנאשם בביצוע שתי עבירות הסתה לאלימות, לפי סעיף 2ד144 לחוק העונשין, בשתי הזדמנויות, כמפורט בת"פ 27515-05-22.

ניתנה היום, א' כסלו תשפ"ד, 14 נובמבר 2023, במעמד ב"כ המאשימה עוה"ד יוני חדד, עוה"ד אור ארבר והמתמחה הגב' ניצן רחמילביץ', הנאשם הובא לדיון ע"י שב"ס באמצעות ועוד חזותי ובאי כוחו עוה"ד ראמזי קטילאת, עוה"ד חאלד אזברגה ועוה"ד ראיס אבו סייף.

אילה אורן, שופטת